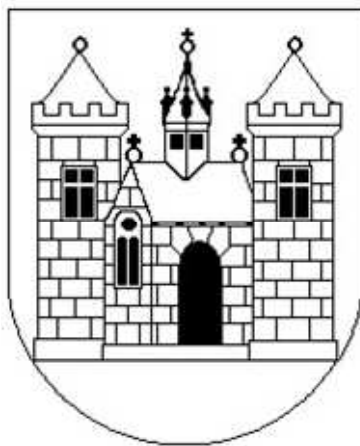

MĚSTO PŘÍBRAM

Koncepce prevence kriminality města na léta 2012 až 2015

---

prosinec 2011

Obsah:

Úvod

- I. Bezpečnostní analýza
- II. Institucionální analýza
- III. Přehled preventivních projektů a výše finančních prostředků vynaložených na jejich realizaci
- IV. Koncepce
  1. Stanovené priority
  2. Vyhodnocení plnění aktivit
  3. Dlouhodobé řešení oblasti prevence kriminality na úrovni města

Přílohy

Úvod

Město Příbram se věnuje systematicky oblasti prevence kriminality od konce roku 2007, kdy se poprvé sešla pod mým vedením pracovní skupina prevence kriminality. Tento poradní orgán Rady města zpracovává každoročně Městský program prevence kriminality a v roce 2008 i Konceptci prevence kriminality města na léta 2009 – 2011, kterou následně schválilo Zastupitelstvo města. Na tento strategický dokument navazuje Konceptce prevence kriminality města na léta 2012 – 2015.

V době, kdy jsme zpracovali dle metodiky Ministerstva vnitra ČR a na základě konzultací s pracovníky Odboru prevence kriminality MV ČR Konceptci prevence kriminality města na léta 2009 – 2011, tak byl stav kriminality ve městě velmi vážný. Příbram byla v roce 2007 v žebříčku kriminality mezi městy s více než 25 tisíci obyvatel na prvním místě. Jak je vidět z Bezpečnostní analýzy, která je součástí analytické části Konceptce prevence kriminality města na léta 2012 – 2015, kriminalita v Příbrami za poslední čtyři roky výrazně poklesla, a to o 38 %. Určitě k tomu přispěla skutečnost, že město za tu dobu zrealizovalo více než dvě desítky preventivních projektů, které byly většinou finančně podpořeny z OPK MV ČR. Tímto chci pracovníkům tohoto odboru v čele s jejich ředitelkou Mgr. Gjuríčovou poděkovat nejen za finanční podporu, ale i za odbornou pomoc při řešení bezpečnostní situace ve městě. Dále bych také rád při této příležitosti poděkoval zastupitelům města, kteří vždy uvolnili z rozpočtu města potřebné finanční prostředky na povinnou spoluúčasť při realizaci dotovaných projektů, a to napříč politickým spektrem.

Ke snížení kriminality samozřejmě také přispěla velmi dobrá spolupráce města Příbram a Městské policie Příbram s Policií ČR, a to jak při zpracování jednotlivých projektů, tak při jejich samotné realizaci. V roce 2009 také město uzavřelo s Policií ČR Koordinační dohodu o vzájemné spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Město samozřejmě v oblasti prevence kriminality nespolupracuje jen s Policií ČR, ale s řadou nestátních a neziskových organizací, které velmi aktivně spolupracují při realizaci jednotlivých projektů, které mají snížit počet trestných činů a negativních sociálních jevů ve městě a zároveň přispět ke zvýšení pocitu bezpečí občanů. Podrobnější informace o aktivitách těchto organizací jsou uvedeny v Institucionální analýze. Z této analýzy je patrné, že řada organizací vyvíjí svoji činnost v oblasti prevence kriminality v Příbrami již delší dobu. Ale v rámci naplňování priorit stanovených v Konceptci prevence kriminality na léta 2009 – 2011 začaly v Příbrami působit i nové organizace, pracující především s rizikovou skupinou dětí a mládeže. Jelikož jsme pro některé plánované aktivity nezískali vhodného poskytovatele, rozhodlo se město zajistit požadovanou službu občanům samo. Jedná se například o poskytování bezplatného odborného sociálního poradenství zahrnující pomoc i zadluženým osobám, obětem trestných činů nebo domácího násilí.

Vzhledem k tomu, že se snižuje výdajová část rozpočtu nejen obcí, měst, krajů, ale i státu, je nutné očekávat, že do oblasti prevence kriminality a na podporu aktivit s ní spojených, bude v následujících letech méně finančních prostředků než doposud. Při zpracování Konceptce prevence kriminality města na léta 2012 – 2015 jsme vycházeli především z toho, co se nám v předcházejícím období podařilo a v boji s kriminalitou osvědčilo. Chceme především pokračovat v aktivitách, které jsou pro snižování trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů finančně nenáročné, zato však efektivní.

Naším cílem je vedle zvyšování subjektivního pocitu bezpečí občanů města i pokračování ve snižování počtu trestných činů spáchaných ve městě, a to především v oblasti majetkové trestné činnosti, která stále tvoří více než 70 % celkové kriminality páchané ve městě. V této oblasti máme však stále rezervy. Snížili jsme sice krádeže věcí z automobilů o 62,4 % (v roce 2007 to bylo 774 skutků, v roce 2010 pouhých 291 skutků), ale stále zaznamenáváme velký počet krádeží vloupání do ostatních objektů, jako jsou sklepy, garáže, zahradní chatky apod. Vedle již přijatých opatření, jakými je intenzivnější hlídková

činnost strážníků či policistů, v těchto rizikových lokalitách, mezi které patří zahrádkářské kolonie či komplex jednotlivých garážových stání v okrajových částech města (např. na Lilce), je nutná i spolupráce s občany. Majitelé výše uvedených objektů by měli snižovat riziko vloupání tím, že si své objekty zabezpečí vhodnými technickými prvky a my jim při výběru zabezpečovací techniky rádi poskytneme potřebné poradenství.

V následujících čtyřech letech se chceme věnovat dvěma hlavním cílovým skupinám, a to dětem a mládeži a seniorům. Budeme nadále podporovat dlouhodobou a komplexní práci s dětmi, které jsou ohroženy rizikovými jevy nebo pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí. Seniorům jsme velkou pozornost věnovali i v minulých třech letech, protože se domníváme, že patří mezi jednu z nejrizikovějších skupin z pohledu obětí trestné činnosti. Dále chceme pokračovat v poskytování bezplatného poradenství v oblasti sociální problematiky a zadluženosti. Vedle toho jsme připraveni pomoci i obětem trestných činů či domácího násilí tak, aby byly schopny obhájit svá práva a v případě vzniklých traumat v souvislosti s protizákonným skutkem, mohly opět žít plnohodnotným životem.

MVDr. Josef Řihák
starosta města Příbram
a předseda pracovní skupiny prevence kriminality

Bezpečnostní analýza

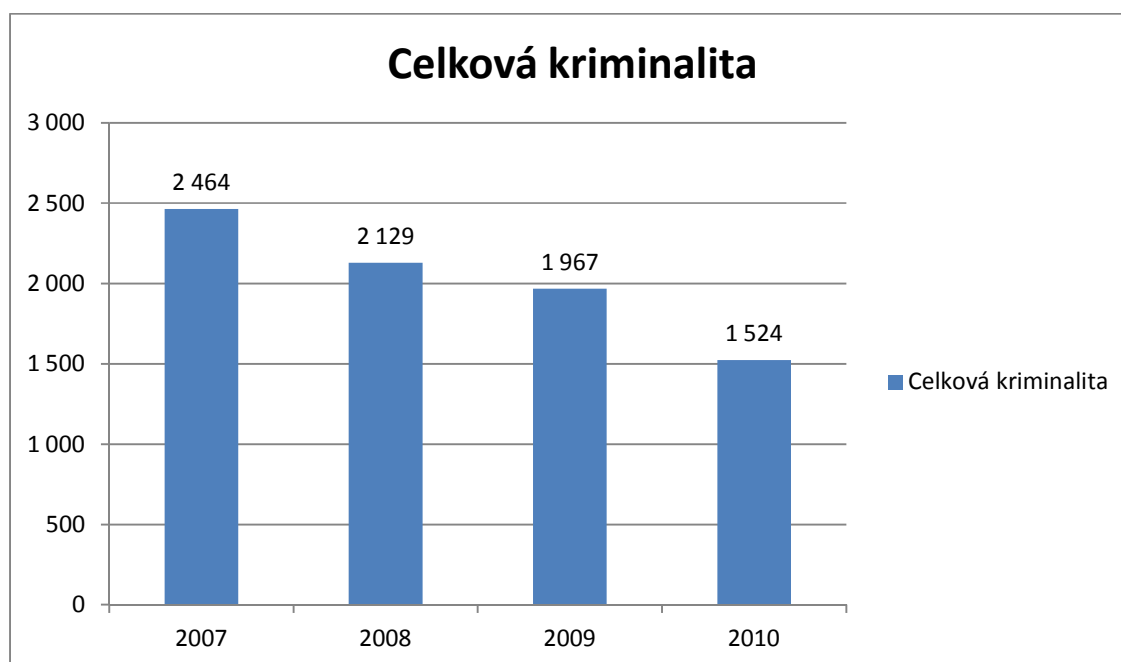
Statistika počtu spáchaných trestných činů na území města Příbram

za rok 2007 - 2010

Tab. č. 1 Celková kriminalita

Rok	Celková kriminalita	Majetková tr. činnost	Násilná tr. činnost	Mravnostní tr. činnost	Ostatní	Zbývající	Hospodářská kriminalita
2007	2 464	1 882	103	5	72	248	155
2008	2 129	1 627	90	11	91	202	108
2009	1 967	1 428	87	7	92	243	110
2010	1 524	1 084	75	10	98	180	77

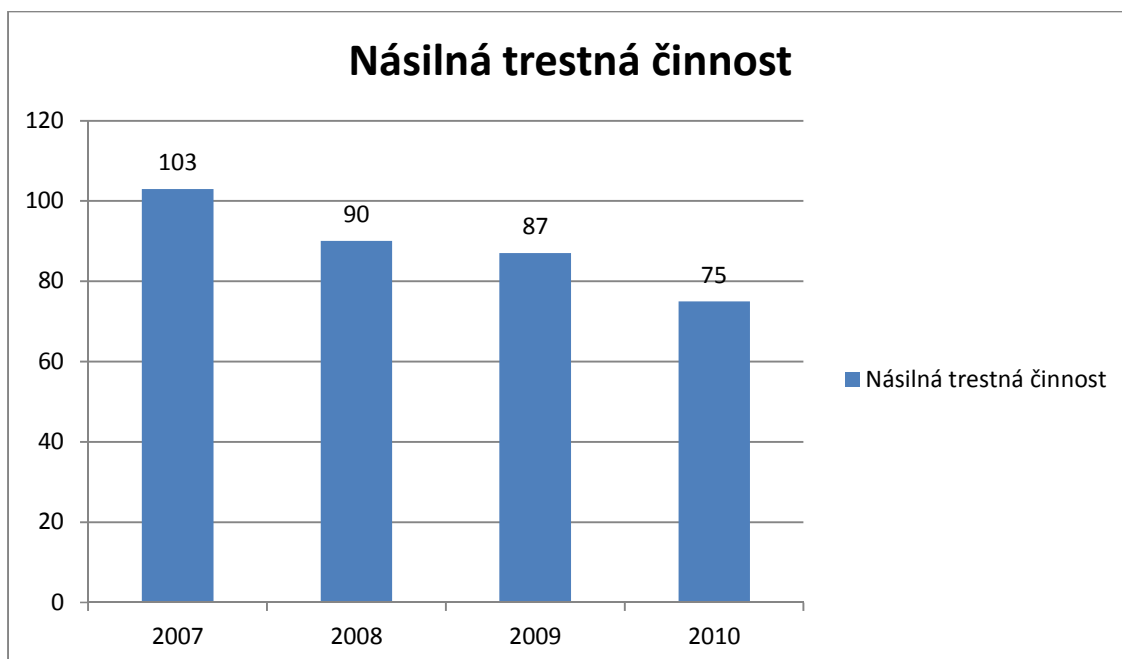
Graf č. 1 Vývoj celkové kriminality (2007 – 2010)

Graf č. 2 Majetková trestná činnost (2007 – 2010)

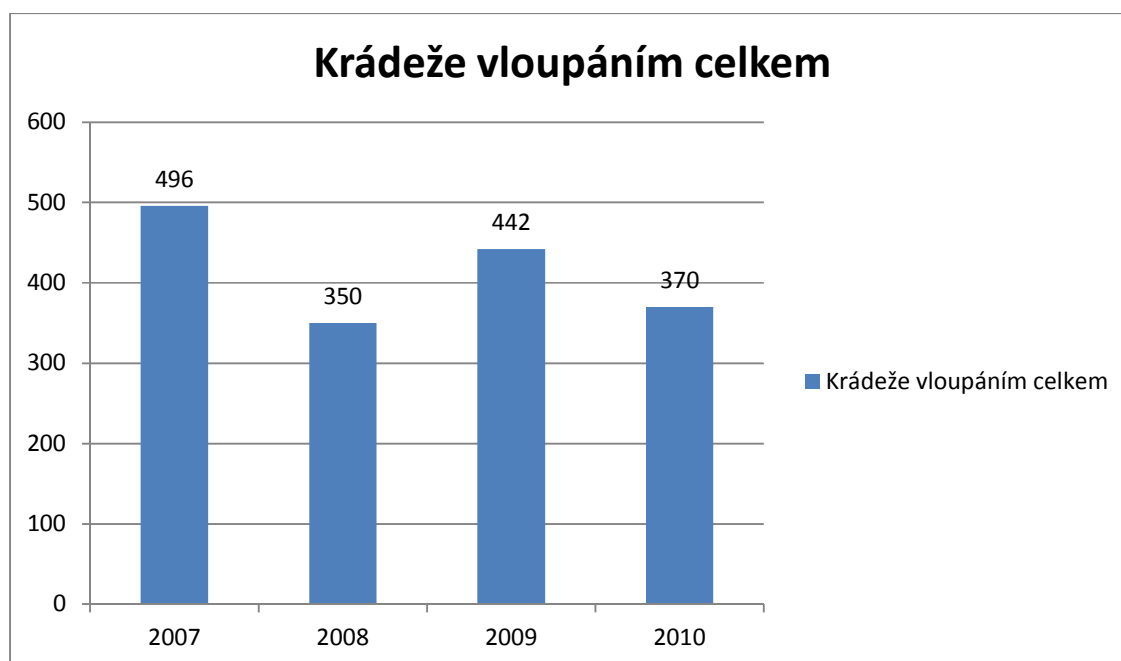
Graf č. 3 Násilná trestná činnost (2007 – 2010)

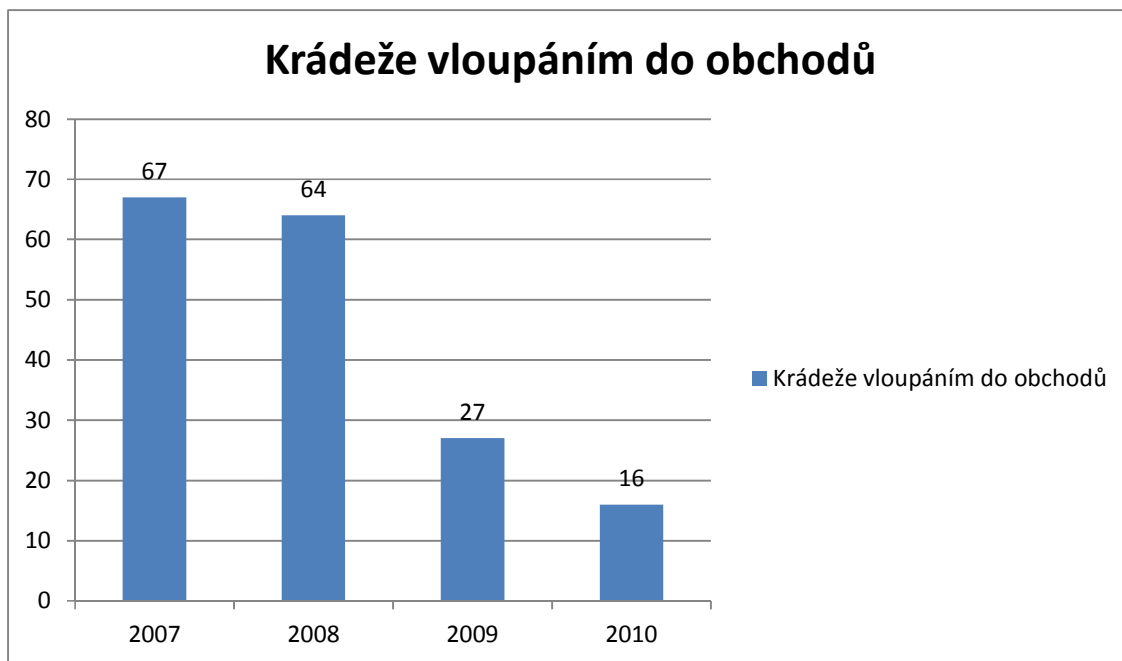
Tab. č. 2 Krádeže vloupáním

Rok	Kr.vloup. celkem	Krádeže vloup. do obch.	Krádeže vloup.do restaur. a hostinců	Krádeže vloupáním do bytů	Kr.vloup. do vík. chat soukr.osob	Krádeže vloup.do rod.domků	Krádeže vloup. do ostatních objektů
2007	496	67	31	25	23	12	338
2008	350	64	14	14	13	27	193
2009	442	27	15	9	10	29	341
2010	370	16	8	26	3	15	301

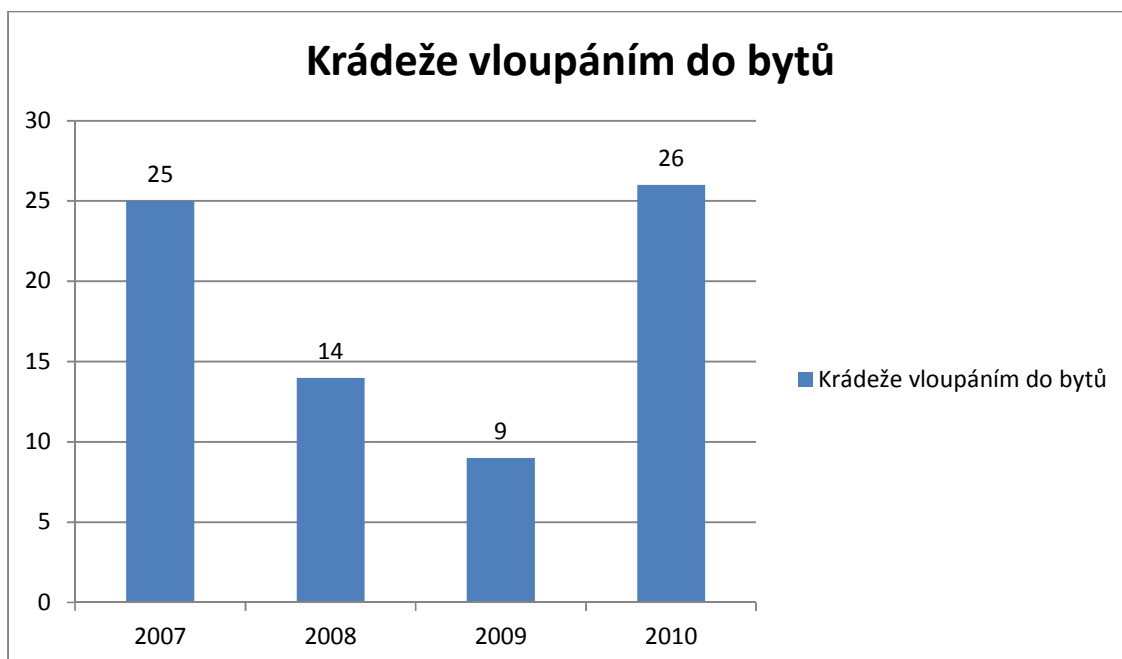
Graf č. 4 Krádeže vloupáním celkem (2007 – 2010)

Graf č. 5 Krádeže vloupáním do obchodů (2007 – 2010)

Graf č. 6 Krádeže vloupáním do bytů (2007 – 2010)

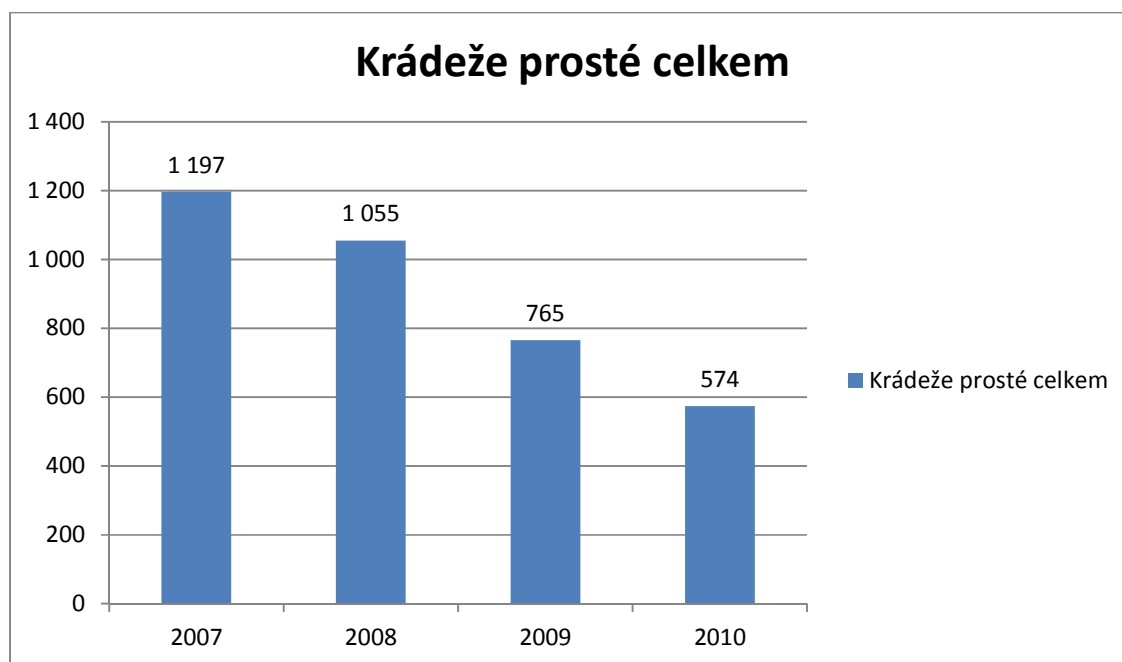

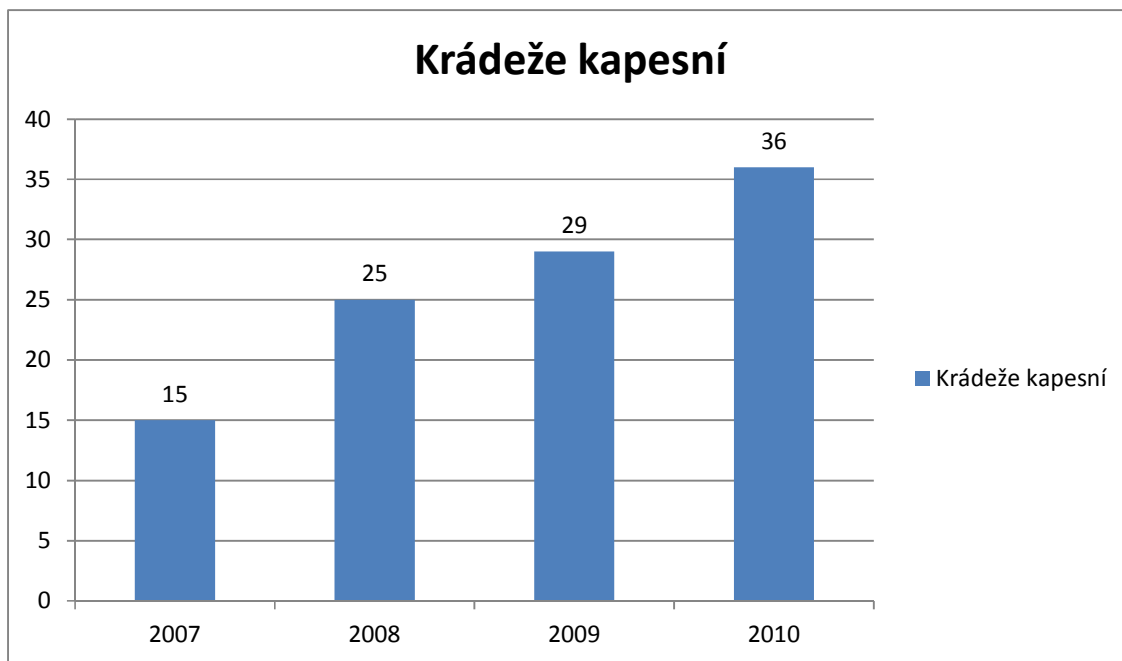
Tab. č. 3 Krádeže prosté

Rok	Krádeže prosté celkem	Krádeže kapesní	Krádeže motor.voz. dvoustopých	Krádeže motor.voz. jednostopých	Krádeže věcí z automobilu
2007	1 197	15	98	-	774
2008	1 055	25	103	1	655
2009	765	29	46	7	476
2010	574	36	43	0	291

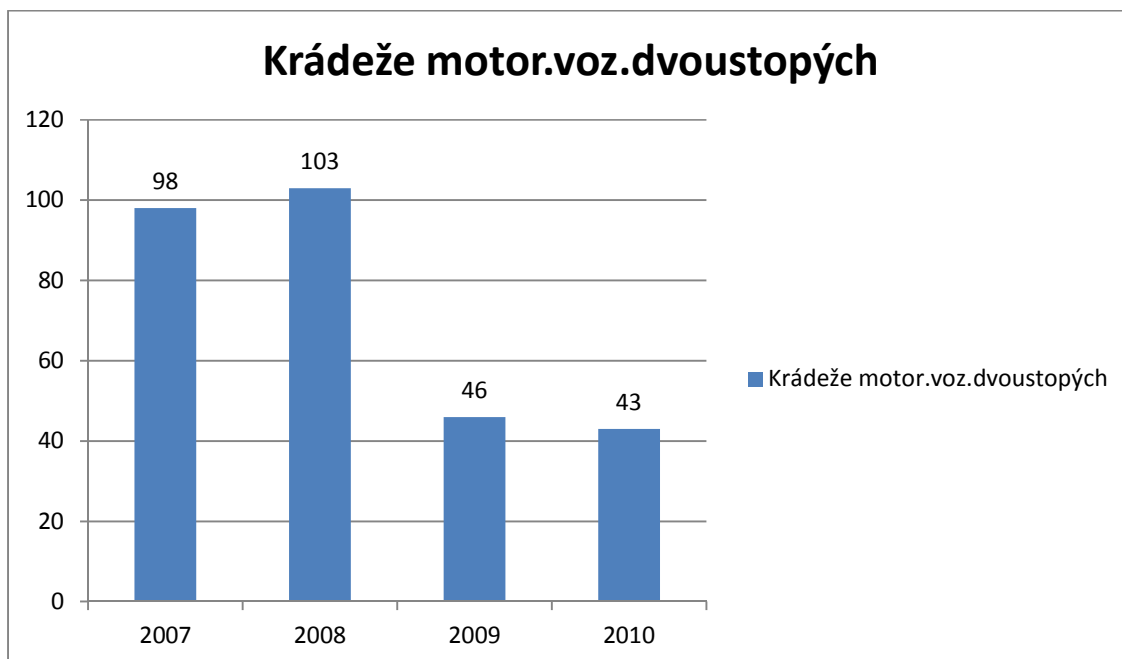
Graf č. 7 Krádeže prosté celkem (2007 – 2010)

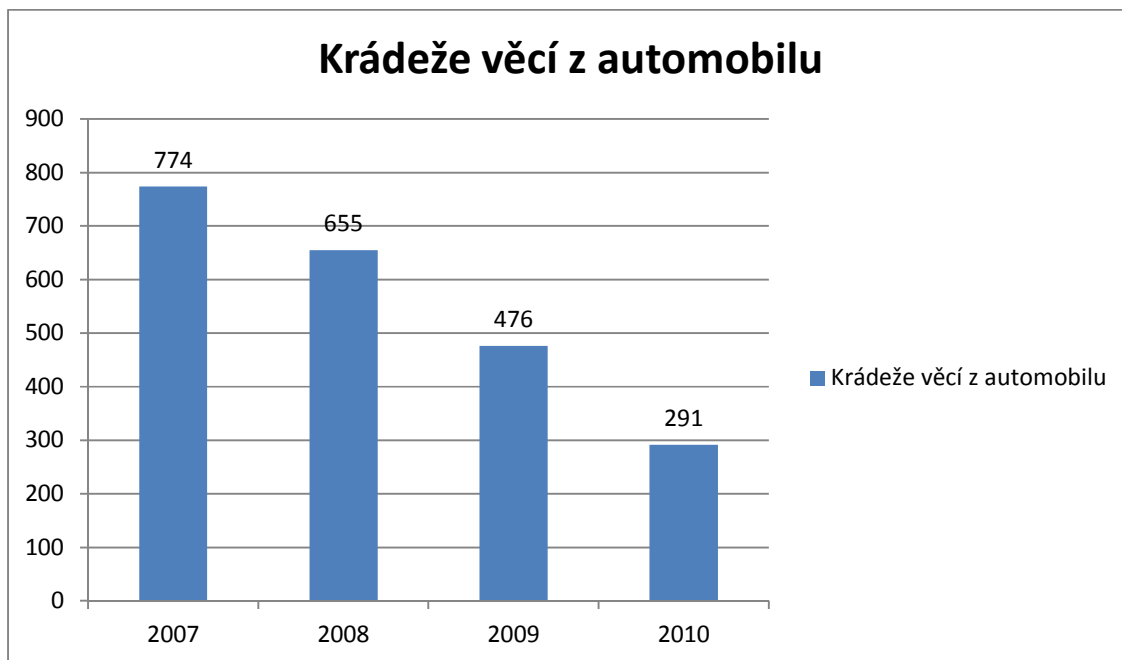
Graf č. 8 Krádeže kapesní (2007 – 2010)

Graf č. 9 Krádeže motorových vozidel dvoustopých (2007 – 2010)

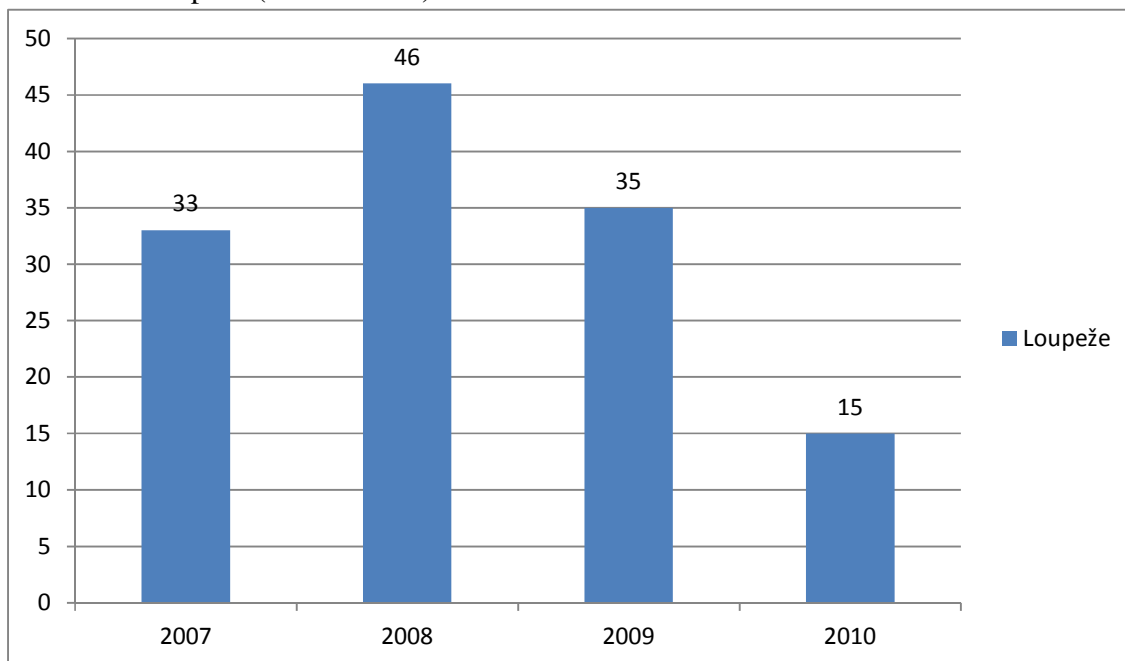
Graf č. 10 Krádeže věcí z automobilů (2007 – 2010)

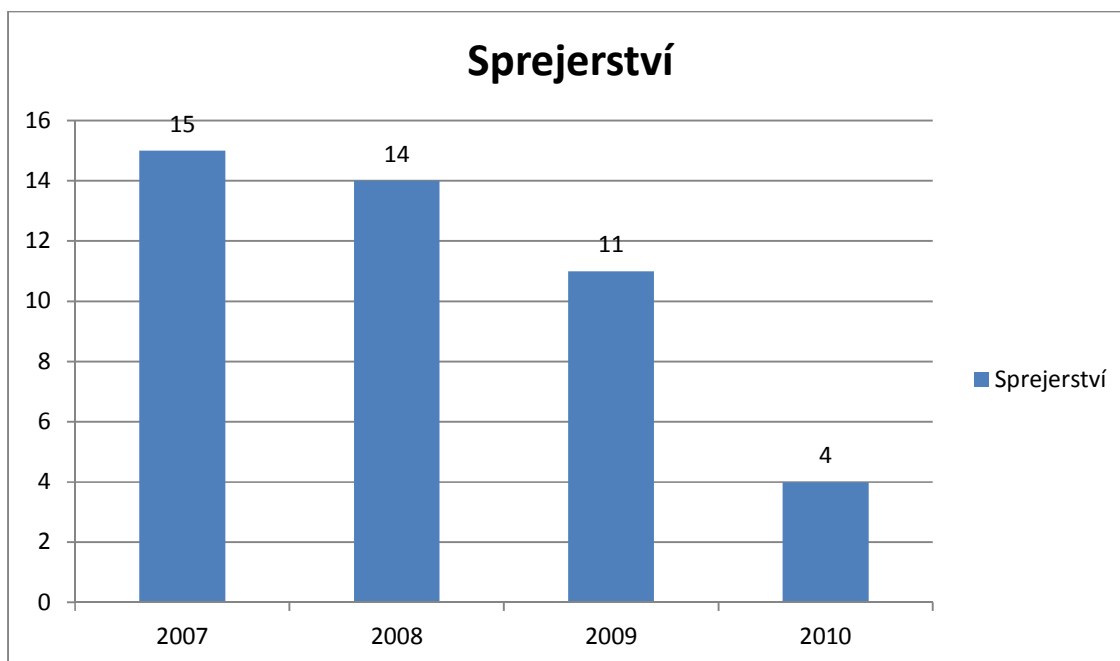
Tab. č. 4 Další vybrané trestné činy

Rok	Znásilnění	Loupeže	Sprejerství	Nedovolená výr. a držení psychotrop.látek a jedů
2007	3	33	15	3
2008	4	46	14	5
2009	4	35	11	12
2010	5	15	4	28

Graf č. 11 Loupeže (2007 – 2010)

Graf č. 12 Sprejství (2007 – 2010)

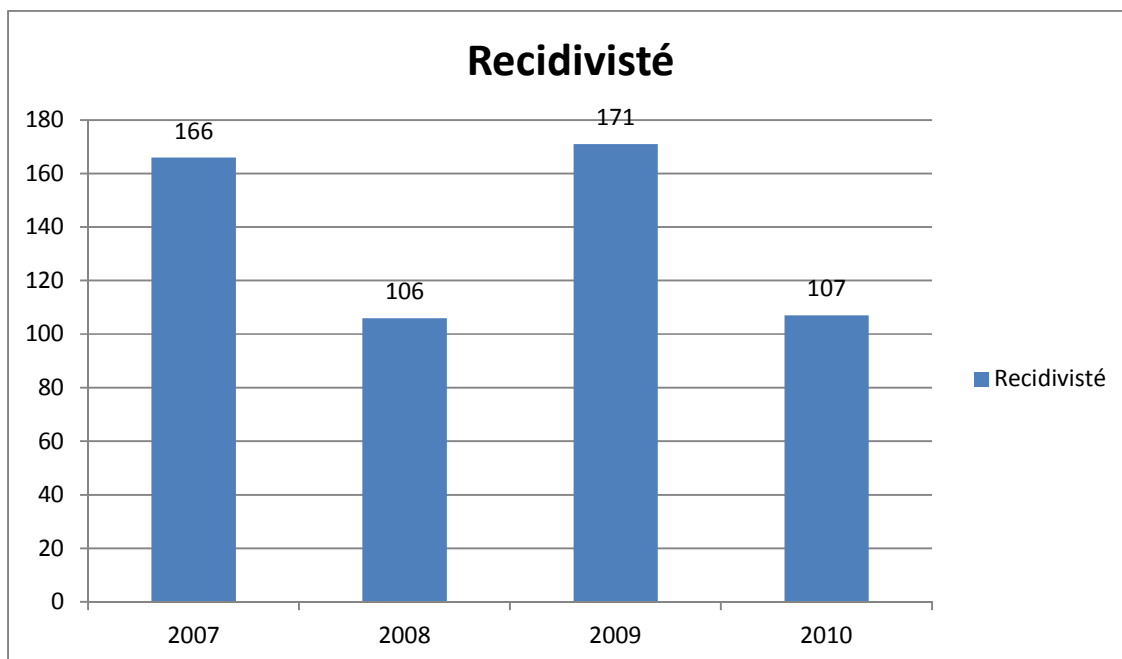
Graf č. 13 Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů (2007 – 2010)

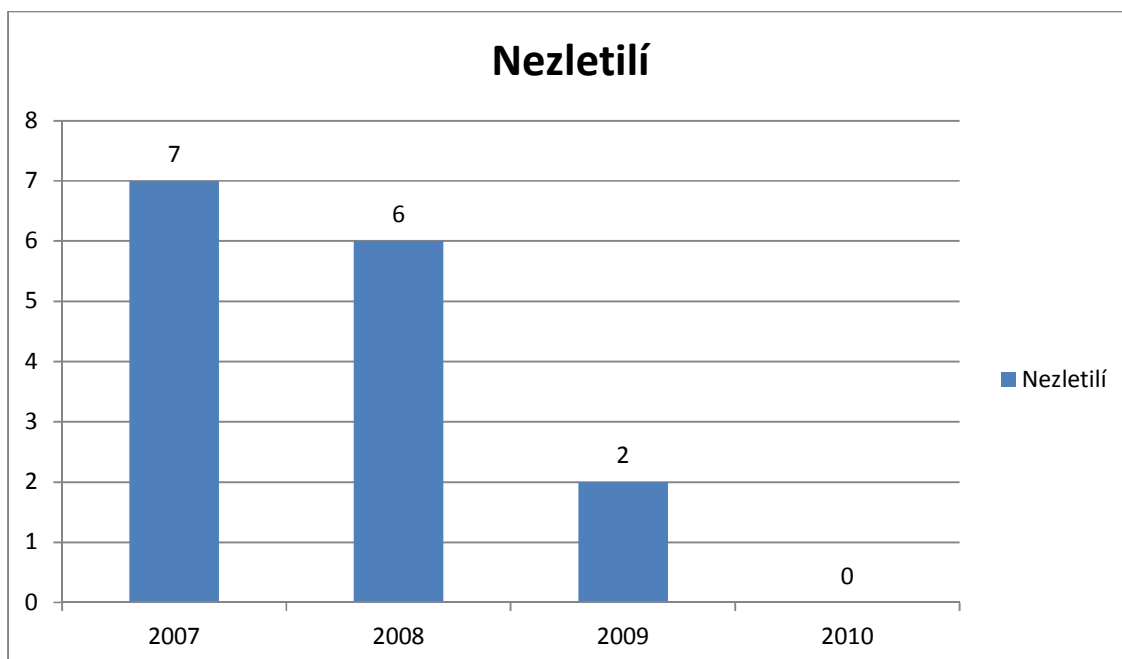
Tab. č. 5 Skutky spáchané recidivisty, nezletilými, mladistvými, ženami a cizinci

Rok	Recidivisté	Nezletilí	Mladiství	Ženy	Cizinci
2007	166	7	21	-	-
2008	106	6	33	45	34
2009	171	2	21	63	14
2010	107	0	9	68	33

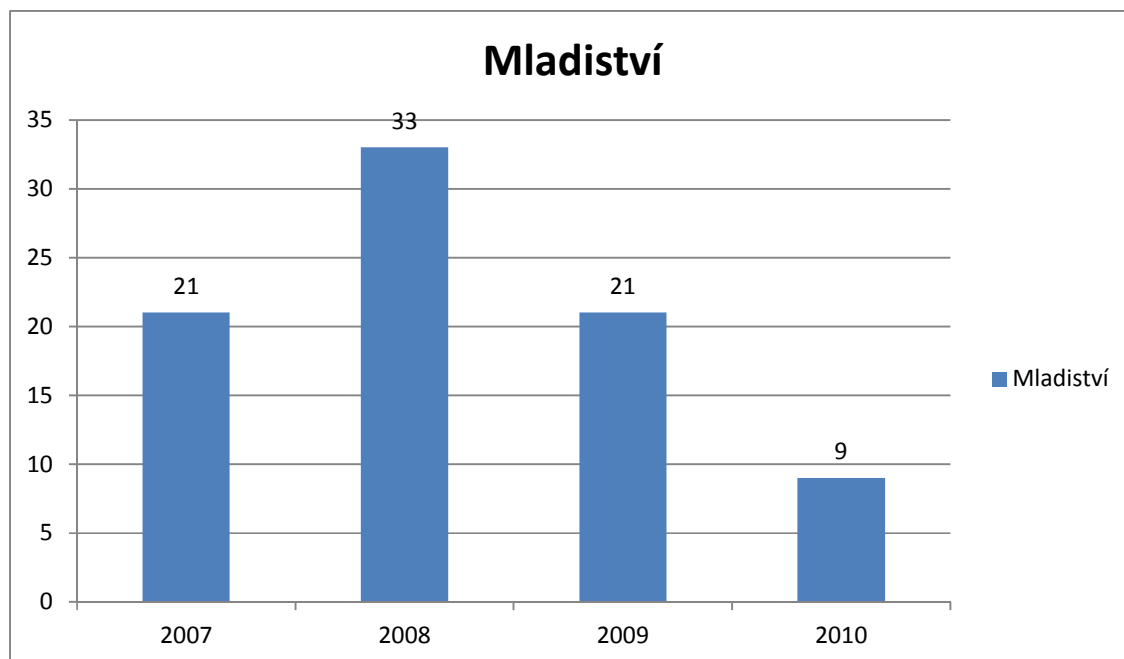
Graf č. 14 Recidivisté (2007 – 2010)

Graf č. 15 Nezletilí (2007 – 2010)

Graf č. 16 Mladiství (2007 – 2010)

Tabulka objasněnosti trestné činnosti 2007 – 2010

Rok	Celková kriminalita	Objasněno trestných činů	%
2007	2 308	507	21,96 %
2008	2 129	451	21,18 %
2009	1 967	525	26,69 %
2010	1 524	464	30,44 %

Přestupky nejvíce zatěžující město

	2007	2008	2009	2010
BESIP	2 173	1 559	1 421	1 472
majetek	217	383	451	699
veřejný pořádek a občanské soužití	85	172	229	301
alkohol a toxikomanie	36	21	28	94

Činnost Městské policie Příbram v roce 2010

Celkový počet přestupků projednaných v blokovém řízení	2 894
provozu na pozemních komunikacích (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	2 528
z toho přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	0
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	61
z toho přestupků proti občanskému soužití	19
z toho přestupků proti majetku	118

Celkový počet podezření ze spáchání přestupků oznámených přísl. orgánům	162
provozu na pozemních komunikacích (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	145
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	6
z toho přestupků proti občanskému soužití	4
z toho přestupků proti majetku	7

Celkový počet podezření ze spáchání jiných správních deliktů oznámených přísl. orgánům	21
z toho jiné správní delikty podle zákona o obcích	2
z toho jiné správní delikty podle zákona o živnostenském podnikání	3
z toho jiné správní delikty podle tabákového zákona	7
z toho jiné správní delikty podle zákona o pozemních komunikacích	6
z toho ostatních	3

Celkový počet důvodných podezření ze spáchání trestného činu oznámených Policií ČR	41
---	-----------

Další činnosti	
Počet rozhodnutí o odstranění vozidla	124
Počet osob převezených do záchytné stanice	5
Počet zjištěných osob řídících pod vlivem alkoholu	4
Počet předvedených hledaných a pohřešovaných osob	18
Počet nalezených odcizených vozidel	3

Institucionální analýza

Obsahuje údaje:

1. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
2. Probační a mediační služba
3. Městská policie Příbram
4. Centrum adiktologických služeb Magdaléna, o.p.s.
5. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Bedna (Ponton, o. s.)
6. Středisko výchovné péče Příbram
7. Pedagogicko-psychologická poradna
8. Příbramské základní školy - počty rizikových jevů a plnění Minimálních preventivních programů
9. Poradna města Příbram
10. ITYTAKY, o.s.
11. Intervenční centrum (proFem, o.s.)

Informace z činnosti oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Údaje o evidenci OSPOD – statistika

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí je součástí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Výkonem sociálně-právní ochrany dětí je Městský úřad Příbram pověřen k výkonu přenesené státní správy na úrovni obecního úřadu obce s rozšířenou působností (obce III. typu).

Oddělení SPOD pracuje tedy nejen s klienty města Příbrami, ale zabývá se rovněž výkonem sociálně-právní ochrany dětí v rámci působnosti obecního úřadu III. typu (75 obcí ve správním obvodu).

Na oddělení SPOD aktuálně pracuje celkem 6 terénních sociálních pracovníků, kteří se zaměřují především na řešení problematiky nefunkčních a sociálně slabých rodin, řeší problematiku spojenou s rozvodem rodičů, úpravami poměrů – svěřením dítěte do péče jednoho z rodičů, úpravami styku, změnami výchovy, paternitními spory, dědickým řízením, sanací rodinného prostředí apod. V této souvislosti úzce spolupracují především s rodinami, školskými a zdravotnickými zařízeními, pediatry a odbornými lékaři, psychology, soudy a dalšími, včetně pomáhajících profesí zřizovaných státem, tak i z oblasti NNO.

Dále na oddělení aktuálně pracují 2 kurátoři pro děti a mládež, kteří řeší problematiku dětí, které mají problémové chování a jednání, dopouštějí se záškoláctví či jiného závadového jednání, páchají přestupky a trestnou činnost, jsou umístěny ve VTOS, ve vazbě apod.

Kurátoři aktivně spolupracují se školskými zařízeními, orgány činnými v trestním řízení, soudy, PMS, MP, SVP, PP a dalšími.

Kromě již uvedených jsou dále na oddělení vyčleněni dva specializovaní sociální pracovníci, z nichž jeden se zabývá problematikou náhradní rodinné péče a druhý řeší problematiku dětí týraných, zneužívaných a zanedbávaných (tato funkce bude opakovaně obsazena v měsíci prosinci 2011).

Spisy, které OSPOD eviduje, jsou vedeny pod názvem „Om“. Jeden spis je vždy zakládán ke všem dětem, které mají společné rodiče.

Přehled o evidovaných případech

rok evidence (stav k 31.12.)	celkem případů v evidenci Om	počet tzv. „živých spisů“	nové spisy
2008	2841	970	277
2009	2791	958	237
2010	2771	1007	266

Vysvětlivky:

Celkem případů v evidenci Om – počet všech spisů, které OSPOD k 31.12. daného roku eviduje

Počet tzv. „živých spisů“ – počet spisů, se kterými je k 31.12. daného roku aktivně pracováno

Nové spisy – počet nově „napadlých“ případů k 31.12. daného roku

Kromě průběžného nárůstu případů během roku jsou změny v počtech evidovaných spisů ovlivněny rovněž úbytkem případů, a to u dětí, které v daném roce dosáhnou zletilosti, přestěhování rodiny s dítětem do jiného místa trvalého pobytu, například po rozvodu rodičů nebo osvojení dítěte.

Vysoký podíl případů na jednoho sociálního pracovníka má i přes všechna přijatá opatření za následek nutné snižování kvality práce s rodinou na úkor kvantitativního nárůstu (např. snížení frekvence návštěv v rodinách, terénní práce za účelem sanace a podpory rodiny apod.).

Přehled o klientech kurátorů pro děti a mládež

rok evidence (stav k 31.12.)	počet klientů celkem	z toho			
		děti do 15 let	z toho dívky	mladistvých	z toho dívky
2008	243	88	28	155	37
2009	257	75	30	182	31
2010	220	63	23	157	18

Rodinné zázemí klientů kurátorů pro děti a mládež

rok evidence (stav k 31.12.)	úplná rodina	neúplná rodina	nová rodina	rodina s druhem/ družkou	ostatní	ÚV
2008	46	106	24	45	2	20
2009	52	81	48	70	4	2

2010	44	73	30	68	3	2
------	----	----	----	----	---	---

Vysvětlivky:

Úplná rodina – oba rodiče žijící ve společné domácnosti

Neúplná rodina – osamělá matka nebo otec (rodič žijící sám např. po rozvodu, úmrtí druhého rodiče)

Nová rodina – matka nebo otec se znovu vdala/oženil

Rodina s druhem – matka nebo otec žije v družském poměru s novým partnerem

Ostatní – dítě v péči jiné fyzické osoby než rodiče (např. babičky nebo v pěstounské péči)

ÚV – dítě s nařízenou ústavní nebo ochranou výchovou

V průběhu sledovaného období se opět objevil vyšší počet klientů kurátora především v oblasti neúplných rodin. Jedná se většinou o problematiku matek samoživitelek, které obtížně zvládají výchovu dopívajících dětí bez přítomnosti partnera a rovněž zhoršení výchovných podmínek po rozvodu rodičů. V případě skupin dětí a mladistvých, které žijí, ať už po rozvodu rodičů nebo po odchodu partnera ze společné domácnosti, s partnerem novým, je ve větší míře možné vysledovat problémové chování dětí, o které rodič nejeví zájem a většinu času se věnuje novému partnerovi či jejich společnému dítěti. Starší dítě z předchozího vztahu rodiče má pak tendenci na sebe upozorňovat právě nevhodným způsobem (záškoláctví, útěky z domova, drobné krádeže, šikana apod.).

Přehled o počtu případů řešených kurátory pro děti a mládež

rok evidence (stav k 31.12.)	trestná činnost (mladiství)	přestupky (mladiství)	výchovné problémy (děti do 15 let + mladiství)
2008	102	34	99
2009	89	41	103
2010	58	25	86

Počty případů, které jsou řešeny kurátory, se v posledních dvou letech téměř stabilizovaly. V případech trestné činnosti páchané mladistvými je početní stav s klesající tendencí, naopak oproti předchozímu sledovanému období dochází k nárůstu řešení výchovných problémů u dětí a mladistvých.

Trestné činy u mladistvých

Nejčastěji páchané trestné činy u mladistvých – rok 2008

četnost	druh spáchaného trestného činu
24	krádež (včetně krádeže ve spolupachatelství)
16	řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění

11	poškození cizí věci
6	výtržnictví
1	pohlavní zneužívání
4	držení omamných a psychotropních látek
3	loupež

Nejčastěji páchané trestné činy u mladistvých – rok 2009

četnost	druh spáchaného trestného činu
28	krádež (včetně krádeže ve spolupachatelství)
13	řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění
14	poškození cizí věci
9	výtržnictví
2	pohlavní zneužívání
6	držení omamných a psychotropních látek
4	loupež

Nejčastěji páchané trestné činy u mladistvých – rok 2010

četnost	druh spáchaného trestného činu
19	krádež (včetně krádeže ve spolupachatelství)
11	řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění
12	poškození cizí věci
7	výtržnictví
1	pohlavní zneužívání
4	držení omamných a psychotropních látek
1	loupež

Činy dětí do 15 let, které by byly jinak trestnými

Nejčastěji páchané činy dětí do 15 let, které by byly jinak trestnými činy – rok 2008

četnost	druh spáchaného činu
9	krádež
3	poškození cizí věci
0	ublížení na zdraví
1	výtržnictví
0	loupež

Nejčastěji páchané činy dětí do 15 let, které by byly jinak trestnými činy – rok 2009

četnost	druh spáchaného činu
11	krádež
3	poškození cizí věci
1	ublížení na zdraví
2	výtržnictví
1	loupež

Nejčastěji páchané činy dětí do 15 let, které by byly jinak trestnými činy – rok 2010

četnost	druh spáchaného činu
7	krádež
2	poškození cizí věci
0	ublížení na zdraví
2	výtržnictví
0	loupež

Přestupky

Nejčastěji páchané přestupky – rok 2008

četnost	druh přestupku
---------	----------------

9	přestupek proti majetku
6	přestupek proti bezp. a plynulosti provozu na pozem. komunikacích
5	přestupek proti občanskému soužití

Nejčastěji páchané přestupky – rok 2009

četnost	druh přestupku
17	přestupek proti majetku
11	přestupek proti bezp. a plynulosti provozu na pozem. komunikacích
11	přestupek proti občanskému soužití

Nejčastěji páchané přestupky – rok 2010

četnost	druh přestupku
15	přestupek proti majetku
13	přestupek proti bezp. a plynulosti provozu na pozem. komunikacích
14	přestupek proti občanskému soužití

Poruchy chování a jednání

Nejčastěji řešené opakované poruchy chování a jednání – rok 2008

četnost	druh poruchového chování a jednání
41	výchovné problémy
16	záškoláctví
13	experimentování s drogou

Nejčastěji řešené opakované poruchy chování a jednání – rok 2009

četnost	druh poruchového chování a jednání
32	výchovné problémy
21	záškoláctví
12	experimentování s drogou

Nejčastěji řešené opakované poruchy chování a jednání – rok 2010

četnost	druh poruchového chování a jednání
33	výchovné problémy
28	záškoláctví
14	experimentování s drogou

(výchovné problémy – např. nerespektování autority rodičů, útěky z domova, kázeňské problémy ve škole apod.)

Opatření k řešení závažných a opakovaných výchovných problémů**Přijatá opatření při řešení závažných a opak. výchovných problémů klientů – rok 2008**

četnost	druh přijatého opatření
11	uložení výchovného opatření – děti do 15 let
7	uložení výchovného opatření - mladiství
4	nařízení dohledu nad výchovou soudem
3	napomenutí dítěte nebo nezletilého soudem
7	nařízení ústavní výchovy

Přijatá opatření při řešení závažných a opak. výchovných problémů klientů – rok 2009

četnost	druh přijatého opatření
12	uložení výchovného opatření – děti do 15 let
9	uložení výchovného opatření - mladiství
8	nařízení dohledu nad výchovou soudem
7	napomenutí dítěte nebo nezletilého soudem
7	nařízení ústavní výchovy

Přijatá opatření při řešení závažných a opak. výchovných problémů klientů – rok 2010

četnost	druh přijatého opatření
3	uložení výchovného opatření – děti do 15 let
6	uložení výchovného opatření - mladiství
5	nařízení dohledu nad výchovou soudem
4	napomenutí dítěte nebo nezletilého soudem
9	nařízení ústavní výchovy

Počet soudních jednání, kterých se účastnili sociální pracovníci a kurátoři OSPOD

rok	počet soudních jednání		
	celkem	z toho hlavní líčení v trestním řízení (řízení v trestních věcech mladistvých)	z toho jednání před soudem pro mládež (řízení ve věcech dětí mladších 15 let)
2008	952	51	13

2009	986	56	29
2010	962	63	11

Sledování výchovy a výkonu dohledu

stav k	počet dětí a mladistvých v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy		počet dětí a mladistvých se soudem nařízeným dohledem nad výchovou	
	celkem	z toho řešené kurátorem	celkem	z toho řešené kurátorem
k 31.12.2008	37	20	119	23
k 31.12.2009	40	13	98	25
k 31.12.2010	40	12	113	30

V rámci multidisciplinární spolupráce při péči o rizikové, ohrožené a delikventní děti a mládež spolu aktivně spolupracuje Městský úřad – OSPOD, Středisko výchovné péče v Příbrami, Pedagogicko-psychologická poradna Příbram, PČR SKPV Příbram, MP Příbram, školy a školská zařízení, PMS Příbram, státní zastupitelství, Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, Intervenční centrum a další subjekty.

Údaje sociálního kurátora odboru sociálních věcí a zdravotnictví

Mezi cílové skupiny sociálního kurátora se řadí především občané propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, občané, proti nimž je vedeno trestní řízení, popřípadě jimž byl výkon trestu odnětí svobody podmíněně odložen, občané závislí na alkoholu nebo jiných toxikomaniích, občané žijící nedůstojným způsobem života a občané propuštění ze školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy (po dosažení zletilosti).

Počet evidovaných klientů sociálního kurátora r. 2010

celkem	počet propuštění klientů z VTOS v roce 2010	
	celkem	z toho město Příbram
169	108	76

Počet klientů, jimž byla poskytnuta jednorázová pomoc v roce 2010

celkem	z toho město Příbram

72	49
----	----

Statistika o činnosti PMS Příbram

Činnosti PMS jsou vymezeny zákonem č. 257/2000 Sb. V rámci své působnosti PMS usiluje o vytváření podmínek pro efektivní (alternativní) postupy orgánů činných v trestním řízení, zajišťuje důstojný výkon alternativních trestů a opatření, prosazuje principy restorativní justice.

Integrace pachatele – PMS analyzuje příčiny a důsledky trestného jednání pachatele, usiluje a nápravu trestního konfliktu smírčími úkony (mediace), připravuje podmínky pro uložení a následnou kontrolu uložených trestů a opatření. Probační je prvkem individuální podpory pachatele, který má vést řádný život a vyhovět zákonným podmínkám alternativního trestu, zároveň je nástrojem kontroly života, který pachatel na svobodě vede.

Participace poškozených – PMS v procesu trestního řízení podporuje poškozené (oběti) po útoku pachatele na jejich zájmy a integritu, v rámci své působnosti vytváří podmínky pro zapojení poškozeného do procesu nápravy nejen pachatele, ale celého skutku.

Ochrana společnosti – ve spolupráci s dalšími subjekty se PMS podílí na eliminaci recidivy trestné činnosti a v rámci meziresortní a multidisciplinární spolupráce a systémových doporučení usiluje o snižování příčin i důsledků kriminality.

V roce 2010 provedl probační úředník (mediátor) 12 mediací v průběhu trestního řízení, oproti 2 (dvěma) v roce 2007. Další kvantitativní údaje pro přehled, komparaci a vývoj činnosti PMS v roce 2008 - 2010 jsou uvedeny níže.

Počet nově evidovaných spisů

Rok	Celkem Dospělí	V přípravném řízení a řízení před soudem	Ve vykonávacím řízení	Mládež 0 - 18	Drogová kriminalita	Extremismus
2007	284	27	257	41	8	0
2008	314	25	289	42	4	2
2009	277	35	242	36	11	1
2010	372	152	220	21	15	27

Skončené spisy

Rok	Počet obviněných	Počet spisů	V přípravném řízení a řízení před soudem	Ve vykonávacím řízení	Provedeno mediací	Práce s poškozeným
2008	236	260	21	239	0	88
2009	261	281	26	255	1	113
2010	321	355	94	261	12	----

Počet evidovaných trestních věcí

Rok	Ve spolupráci s			
	Policí	OSZ	Soudy	Soudy při podmíněném propuštění vězně
2008	1	14	259	8
2009	0	11	222	8
2010	8	86	225	13

Přednášky Městské policie Příbram z oblasti prevence kriminality

a) na příbramských školách

Téma přednášek	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Zásady bezpečnosti	12	23	25
Prevence užívání návykových látek	-	10	31
Bezpečné chování v silničním provozu	3	2	5

Přednášky byly zrealizovány samostatně, nebo jako součást těchto projektů:

- Fotbal proti zločinu (realizátor 1. FK Příbram a Město Příbram)
- Zásady bezpečného chování (realizátor TILIUS, o. s. a Město Příbram)
- Sportem proti drogám a kriminalitě (realizátor KBC Příbram a Město Příbram)
- S volejbalem proti kouření (realizátor VO Příbram a Město Příbram)
- Bezpečné chování v dopravě (realizátor Rally Příbram a Město Příbram)

b) pro veřejnost a seniory

Rok	2008	2009	2010
Počet	3	6	5

Centrum adiktologických služeb Magdaléna Příbram

Kontaktní služby

Popis služby:

Nabízejí klientům možnost využít služeb výměnného injekčního programu (bezpečná výměna použitých injekčních stříkaček za sterilní), potravinového servisu (v podobě instantní polévky, kávy, čaje, vody), hygienického servisu (sprcha, praní prádla) a informačního servisu z oblasti především sociálních a zdravotních témat. Součástí kontaktních služeb je i počítač s internetovým připojením. Velmi důležitá je role kontaktního pracovníka. Ten je připraven odpovídat klientům na dotazy spojené s užíváním návykových látek, naslouchá jejich starostem i radostem, má o klienty zájem a snaží se je motivovat ke

změně jejich rizikového chování. Veškeré služby jsou poskytovány bezplatně a anonymně. Poskytované služby se řídí pravidly závaznými pro obě strany.

Rok	2007	2008	2009	2010
Prvokontakty	34	51	43	23
Počet klientů výměnného programu	57	85	86	67
Počet klientů	59	85	156	136
Počet kontaktů	640	639	706	771
Počet vyměněných injekčních stříkaček	7212	8315	17 034	13 206
Počet výměn	329	297	539	484

Poradenské služby

Popis služby:

Poradenské služby Centra adiktologických služeb jsou určeny osobám starším 15ti let, užívajícím návykové látky a jejich blízkým (rodinní příslušníci, partneři apod.). Klienti se na tyto služby obracejí pro pomoc se zprostředkováním pobytové léčby, přicházejí pro radu, pomoc, podporu, s potřebou sdílet své problémy, obavy apod. Poradenské služby jsou poskytovány zdarma na základě dobrovolné spolupráce ze strany klientů.

Poradenské služby jsou poskytovány interními i externími pracovníky (psycholožka-terapeut) s dlouhodobou praxí v oboru adiktologie.

Forma poradenství	Počet výkonů			
	2007	2008	2009	2010
Individuální	90	164	74	63
Skupinová	10	14	Bez skupiny	Bez skupiny
Rodinná	68	138	66	28
Celkem výkonů	168	316	140	91

Terénní program

Popis služby:

Terénní program je specifickou formou sociální, mobilní nízkoprahové služby pro uživatele nelegálních návykových látek přímo na ulici, tedy v přirozeném prostředí potenciálních uživatelů služby. Klientům je poskytován informační servis, výměnný program, krizová intervence, základní sociálně právní poradenství, asistenční služby, zprostředkování kontaktu s dalšími odbornými službami.

Cílem služeb je především minimalizovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním drog a jejich dopady na širokou veřejnost.

Rok	2007	2008	2009	2010
Prvokontakty	36	17	45	14
Počet klientů výměnného programu	68	39	71	96
Počet kontaktů	774	509	629	463
Počet vyměněných injekčních stříkaček	5572	6576	7936	5905
Počet výměn	352	183	223	191
Sebrané injekční stříkačky, nalezené na veřejných prostranstvích	182	161	112	87

Centrum primární prevence

Popis služby:

Centrum primární prevence nabízí programy primární prevence rizikového chování (zejména však užívání návykových látek).

V rámci dlouhodobé spolupráce se třídou se snažíme předcházet nástupu užívání návykových látek, posilovat hodnotu nedrogového způsobu života a posilovat vztahy a komunikaci ve skupině.

Nabídka programů:

- Dlouhodobý program pro žáky 2. stupně ZŠ
- Navazující interaktivní semináře pro SŠ
- Jednorázové interaktivní semináře pro SŠ
- Exkurze do nízkoprahového zařízení
- Jednorázové interaktivní semináře pro pedagogy
- Dlouhodobý kurz pro pedagogy - „Evropský preventivní projekt EU-Dap, program Unplugged“

Údaje za školní rok	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Exkurze	12	19	28	6
Žáci	149	260	412	19

Interaktivní seminář pro SŠ	17	22	22	17
Žáci	370	414	436	329

Dlouhodobý program primární prevence	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Školy v DPPP	8	10	12	13
Třídy	20	38	76	51
Bloky			121	70
Žáci	309	726	1418	1052
Kontakty žáci	1149	2793	2284	1299
Celkem počet pedagogů ve všech programech CPP	67	88	120	107
Celkem počet žáků ve všech programech CPP	828	1400	2315	1500

Zpráva o činnosti NZDM Bedna za období 2007 – 2010

Charakteristika služby

Poslání služby:

NZDM Bedna usiluje o sociální začlenění a pozitivní změnu způsobu života dětí a mládeže z Příbrami a blízkého okolí z různých sociálních a etnických skupin. Organizace má pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

Okruh osob, kterým je služba určena (cílová skupina)

Okruh osob tvoří neorganizované děti a mládež zejména ze sociálně znevýhodněného prostředí od 11 do 20 let včetně z Příbrami a blízkého okolí.

A to bez rozdílu barvy pleti, příslušnosti k menšině, vyznání, sexuální orientace a dalších odlišností (pozn. NZDM Bedna není pro duševně, tělesně a smyslově hendikepované uživatele služeb, kteří vyžadují asistenci).

Cíle

Cílem NZDM Bedna je (u uživatelů služby):

- předcházet vzniku a rozvoji rizikového chování
- zvyšovat schopnost zvládat obtížné životní situace
- rozvíjet sociální schopnosti a dovednosti
- aktivizovat k pravidelným zájmům a činnostem
- posilovat hodnoty vzdělání

Forma poskytované sociální služby

Služba byla poskytována převážně ambulantní formou. Pouze v prvních měsících roku 2010 probíhala i práce v terénu – zejména z důvodů kontaktování a informování cílové skupiny.

Doba poskytování

V roce 2010 byla služba poskytována pouze v úterý a ve čtvrtek od 14 do 19 hodin.

Provoz zařízení byl celoroční, mimo státní svátky.

Nabízené služby NZDM Bedna

1. SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Sociální poradenství – Řešení aktuálních problémů uživatele a zvyšování kompetence uživatele tyto problémy řešit. Obsahuje vyhodnocení situace, nabídku rady, poskytnutí informace a řešení, vedoucí

k odstranění obtíží. Součástí poradenství je také zprostředkování kontaktu do návazné služby, která může nabídnout odbornou specializovanou pomoc.

Krizová intervence/ pomoc v krizi - Řešení krizové situace, vzniklé v životě uživatele (rozchod, úmrtí, útěk z domova, rozvod rodičů...). Jde o diagnosticko-terapeutický přístup přispívající ke zvládnutí psychické krize. Může jít o pozorování chování uživatele s důrazem na posouzení aktuálního psychického stavu, rozhovor směřovaný k základní orientaci v příčinách krizového stavu nebo cílenou intervencí zaměřenou na zvládnutí potíží.

Zprostředkování dalších služeb - Dojednání služby v zařízeních návazné péče, fyzický doprovod a asistence při jednáních v těchto zařízeních. Pracovník je v těchto případech zejména podporou pro uživatele. (Např. doprovod na úřad, k lékaři, pomoc s orientací v budově úřadu).

Jednání s institucí ve prospěch uživatele - Jedná se o intervenci realizovanou pracovníkem (ústně, telefonicky, písemně) u institucí návazné péče nebo dalších institucí, které ovlivňují život uživatele (škola, zaměstnání, atd.). Pracovník jedná v zájmu práv uživatele. Kontakt je realizován se souhlasem a vědomím uživatele.

Informační servis – Pracovník poskytuje objektivní informace o daných tématech uživateli. Informační servis je prováděn ústní formou, může být doplněn také formou písemnou (např. letáky).

Situační intervence - Řešení aktuální problémové situace uživatele v prostorách klubu (např. porušování pravidel, nevhodné chování).

Situační intervence zahrnuje také rozhovory s uživatelem o situacích, které on sám nevnímá jako problém. Tyto situace však vykazují známky rizikového chování (kouření, záškoláctví, lhaní, atd.)

Pracovník vstupuje do interakce s uživatelem služby, přináší podněty, reflektuje situaci a používá další techniky, které vytváří či zvýrazní výchovný efekt situace.

Kontakt – Rozhovor s uživatelem služby na určité téma.

Poskytnutí prostoru – možnost pobytu uživatele v prostorách klubu bez nutnosti čerpání dalších služeb. Uživateli je poskytováno teplo, světlo, místo k sezení a odpočinku.

2. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

• v NZDM

sportovní aktivity – kulečnický, šipky, stolní fotbal, ping-pong, do měsíčních programů NZDM Bedna jsou zařazovány i turnaje v těchto aktivitách

PC – počítače s připojením na internet s možností naučit se na internetu vyhledávat a stahovat potřebné informace, pracovat s textovým souborem, atd.

výtvarné aktivity – do měsíčních programů NZDM Bedna jsou zařazovány výtvarné workshopy, které dávají prostor pro sebevyjádření a rozvíjí jemnou motoriku a kreativitu. Základní výtvarné pomůcky jsou uživatelům volně k dispozici v klubu.

hudební aktivity – možnost v klubu poslouchat vlastní muziku (PC, rádio), prostor klubu dovoluje i tancování, do programu NZDM Bedna jsou zařazovány i hudební akce (diskotéka, soutěže v tancování, atd.)

deskové hry – volně je k dispozici široká škála deskových her, které rozvíjí trpělivost, soustředění, pozornost, logické myšlení, strategii, atd.

časopisy - na klubu jsou volně k dispozici časopisy a knížky (Dívka, Bravo, Board, atd.)

- **mimo NZDM**

sportovní aktivity – návštěva hřiště, tělocvičny, sportovní turnaje, pouštění draka, atd.

poznávací akce – návštěva jiného zařízení či organizace (návštěva hasičské stanice, skateparku, atd.)

výlety – jednodenní výlety v podobě návštěvy hradů, zámků, hudebních akcí, výlety do přírody, atd.

3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Preventivní programy – Programy specifické prevence (prevence zneužívání drog, prevence gamblingu, sexuálního zneužívání, atd.) Informace jsou předávány formou přednášek, diskuzí, interaktivních programů, rozhovorů s uživateli na dané téma během kontaktní práce v klubu, letáků, atd.

Doučování – Pomoc se školní přípravou (referáty, domácí úkoly, příprava na písemné práce, zkoušení, atd.) nebo přípravou na reparát či přijímací zkoušky.

Statistické údaje za rok 2010

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	celkem
Počet dní, kdy bylo zařízení v provozu	0	2	9	8	8	7	8	7	8	7	8	4	84
Průměrný počet osob za den	0	13	37	23	37	37	20	22	35	32	41	30	30
Počet poskytnutí prostoru	0	25	337	186	298	259	156	153	276	224	328	118	2360
Počet provedených výkonů *	0	49	588	318	461	377	339	429	748	549	707	234	4799
Počet nových zájemců o službu**	0	18	100	45	57	40	5	0	0	9	13	11	298
Počet nových uživatelů služeb***	0	0	35	16	19	7	5	3	11	5	8	3	112

Počet odmítnutých zájemců o službu	0	0****	0	4	7	3	0	1	4	3	1	0	23
------------------------------------	---	-------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----------

* počet poskytnutých výkonů jako např.: sociální poradenství, krizová intervence, situační intervence, informační servis, kontakt, atd..

** počet těch, kteří přišli do Bedny poprvé

*** počet těch, se kterými byla nově uzavřena Smlouva o poskytování služeb = počet uzavřených Smluv o poskytování služeb

**** nebylo evidováno

Zpráva o činnosti ambulantního oddělení Střediska výchovné péče Příbram v období 2007-2010

Základním posláním střediska je poskytování preventivně výchovné, soustavné a komplexní péče dětem a mládeži, u nichž je dominantní porucha chování.

Odborní pracovníci střediska nabízí klientům s rizikem nebo s projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji okamžitou a všestrannou výchovnou péči. Při zachycení prvních signálů výchovných problémů pomáháme předcházet jejich rozvoji, při vážnějších výchovných poruchách pomáháme odstraňovat, či zmírňovat již vzniklé poruchy chování.

Odborní pracovníci střediska poskytují poradenské služby pedagogickým pracovníkům škol nebo jiných školských zařízení, sociálním pracovníkům a dalším osobám podílejícím se na výchově.

Nabízené služby

Odborná diagnostika. Ve středisku je prováděna etopedická diagnostika poruch chování a sociálního vývoje, sociální diagnostika podmíněnosti příčin poruch a mapování rodinných vztahů. V odůvodněných případech je provedena psychologická diagnostika osobnosti klienta, případně i vyšetření jeho profesionální orientace.

Preventivně výchovné činnosti. Odborný pracovník spolu s klientem a jeho rodiči vypracují individuální výchovný plán pomoci. Formy i metody práce s klientem jsou voleny tak, aby byl klient v maximální míře podporován při jeho naplňování.

Klientům střediska nabízíme vedení formou individuální, skupinové a rodinné terapie.

Každý školní rok jsou otevřeny 3 průběžně pracující terapeuticky zaměřené skupiny (pro klienty mladšího a staršího školního věku a skupina pro adolescenty).

Programy pro třídní kolektivy jsou realizovány na konkrétní žádost škol, nebo předškolních a školských zařízení. Jejich obsah je zaměřen na řešení a předcházení vztahových problémů mezi vrstevníky, šikany a školního násilí. V uplynulém období 2007-2010 jsme pracovali s 51 třídními kolektivy.

Péče o žáky s poruchami chování. Vedle naší konkrétní ambulantní práce s dítětem s poruchou chování a jeho rodinou spolupracujeme i s kmenovou školou žáka. U dětí, jejichž poruchové chování lze diagnostikovat jako vývojovou specifickou poruchu chování, spolupracujeme se školami v realizaci individuálně vzdělávacích plánů.

Krizová intervence. Pro děti a rodiče, kteří prožívají dramatický střet s překážkou, kterou nejsou schopni vlastními silami, vlastními vyrovnávacími strategiemi zvládnout je nabízena krátkodobá krizová nebo poradenská intervence.

Pro naše dětské klienty byl ve spolupráci s Městem Příbram v rámci aktivit z oblasti prevence kriminality uspořádán v roce 2009, 2010 a 2011 dětský letní tábor. Do tábora bylo vždy vybráno 20 dětí, našich dlouhodobých klientů ze sociálně slabých, avšak spolupracujících rodin. Pro většinu dětí je letní tábor jedinou prázdninovou aktivitou.

V uplynulém období 2007-2010 pracovali ve středisku v průměru 3 psychologové a 3 speciální pedagogové (při celkovém personálním obsazení 4,5 pracovního úvazku).

Každý školní rok požádá o služby střediska v průměru 273 klientů a jejich rodin (v průměru 1/3 klientů je poskytována déletrvající péče).

Školní rok	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Počet klientů	194	335	256	304

Průměrné věkové složení klientů: 8 % předškolní děti

78 % školní děti (z toho 37% mladší a 41% starší školní věk)

14 % středoškoláci

Pedagogicko-psychologická poradna

V městě působí Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) Příbram. V působnosti PPP je věková kategorie dětí a mládeže ve věku 3-19 let s následným rozdělením činností:

- péče o děti předškolního věku
- péče o děti školního věku
- péče o mladistvé

V současné době odbornou činnost zabezpečují dvě oddělení, která sestávají z psychologů, speciálních pedagogů a arteterapeuta:

- oddělení psychologického poradenství a terapie
- oddělení pedagogické a reedukační

V PPP zajišťuje funkci Okresního metodika prevence PhDr. Zdeněk Stočes (psycholog). Mimo jiné se zaměřuje na zajištění:

- vzájemného přenosu informací mezi MŠMT ČR, KÚ Středočeského kraje a školními metodiky prevence SPJ u dětí a mládeže ZŠ, SŠ
- setkání školních metodiků prevence SPJ u dětí a mládeže ZŠ, SŠ
- informuje školní metodiky primární prevence o pracovních setkáních okresních metodiků prevence SPJ u dětí a mládeže

Klienti, kterým byla poskytnuta péče ve školním roce 2010/2011

Klienti, kterým byla poskytnuta péče	Počet klientů
Z mateřské školy	365
Ze základní školy – 1. stupeň	537
Ze základní školy – 2. stupeň	329
Ze střední školy	210
Z konzervatoře	0
Z vyšší odborné školy	1
Z rodin, školsky nezařazení	6
Celkem	1448

Skupinové činnosti ve školním roce 2010/2011

Skupinové činnosti	Skupiny	Setkání
Skupinová vyšetření	28	28
Depistáže	3	3
Terapeut., reedukač. apod. skupiny	16	113
Výcvikové skupiny	0	0
Vedení přednášek, besed apod.	11	11

Poradna města Příbram

Město Příbram od 14. června 2010 poskytuje v Poradně města Příbram, Tyršova ulice č. p. 107, Příbram I, pro občany registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství zahrnující i poradenství pro oběti trestné činnosti a domácího násilí. Tato služba, jejíž poskytování je plně v souladu s Konceptí prevence kriminality města na léta 2009 až 2011, je poskytována zcela bezplatně. Poradenství je poskytováno především v těchto oblastech: bydlení, rodinné právo, obrana proti diskriminaci, pracovní právo, přestupkové právo, ochrana v právním systému atd.

Současně s touto sociální službou poskytuje od června 2011 Město Příbram společně se Sdružením pro probaci a mediaci v justici, o. s. bezplatné dluhové poradenství, které zahrnuje pomoc při řešení zadluženosti (možnosti řešení vzniklých dluhů, mapování dluhů, komunikace s věřiteli, pomoc při soudním řízení, zpracování osobního bankrotu atd.). Provoz dluhové poradny je z velké části financován z dotace MV ČR na aktivity z oblasti prevence kriminality. Od ledna 2012 bude zařazeno dluhové poradenství pod již poskytovanou registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství.

	Osobní konzultace	E-mailové dotazy	Tel. konzultace	Celkem kontaktů
červen 2010	7	1	1	9
červenec 2010	16	2	5	23
srpen 2010	20	6	5	31
září 2010	31	6	5	42
říjen 2010	25	1	4	30
listopad 2010	12	2	6	20
prosinec 2010	11	2	3	16
leden 2011	23	5	4	32
únor 2011	26	4	3	33
březen 2011	39	4	8	51
duben 2011	22	7	4	33
květen 2011	24	10	5	39
červen 2011	32	2	5	39
červenec 2011	39	3	11	53
srpen 2011	19	4	4	27
září 2011	21	5	5	31
říjen 2011	29	6	6	41
Celkem	396	70	84	550

Zaznamenané případy rizikových jevů v příbramských základních školách

Škola	Školní rok			
	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Celkem
ZŠ Pod Svatou horou Příbram	22	20	19	61
ZŠ, Jiráskovy sady č. 273, Příbram II	20	22	39	81
ZŠ, 28. října 1, Příbram VII	71	98	63	232
ZŠ, Prokopská 337, Příbram VI-Březové Hory	45	60	76	181
ZŠ, Školní 75, Příbram VIII	7	6	7	20
Waldorfská škola, Hornická 327, Příbram II	nevidováno	4	3	7

Informace o obsahu Minimálního preventivního programu jednotlivých škol a způsobu jeho plnění jsou uvedeny v Příloze č. 1

Program 5P - Občanské sdružení ITYTAKY

Občanské sdružení ITYTAKY (dále jen o. s.) vzniklo s cílem využít a rozvíjet dobrovolnickou práci s klienty ohroženými sociálně-patologickými jevy. Hlavní činnosti jsou zaměřeny na podporu volnočasových aktivit dětí a mládeže, vzdělávání osob zabývajících se prací s ohroženými dětmi, zapojování a vzdělávání rodičů dětí-klientů. Vztah mezi dobrovolníkem a dítětem-klientem probíhá v rámci tzv. programu 5P.

Programem 5P se rozumí preventivní volnočasový program pro děti postavený na principu dobrovolného vztahu mezi dítětem a dospělým dobrovolníkem. Program nabízí dětem i dobrovolníkům:

- pomoc
- podporu
- přátelství
- péči
- prevenci

Program 5P (v České republice je národní variantou programu Big Brothers Big Sisters) byl spuštěn v průběhu roku 2009 ve Středisku výchovné péče Příbram, a to ve spolupráci s Městem Příbram, v rámci Městského programu prevence kriminality. Většina dětí zapojených do programu výrazně profitovala ze setkávání s dobrovolníkem a program tak významně přispěl k jejich osobnostnímu růstu a zdravému rozvoji.

Program 5P je založen na principu dlouhodobého vztahu (min. 6 měsíců) mezi dobrovolníkem a dítětem-klientem. Dobrovolník navazuje s dítětem-klientem přátelský vztah, nabízí mu pomoc a podporuje ho v podnětných volnočasových aktivitách – například kulturní akce, výtvarné činnosti, výlety. Zásadní je ovšem ochota dobrovolníka sdílet svůj čas a vznik kamarádského vztahu s dítětem. Dítě se tak mimo jiné učí navazovat a udržovat přátelský vztah, což mu umožňuje změnit svůj mnohdy bojácný či nepřátelský vztah k ostatním lidem a světu kolem sebe.

V rámci zajištění kvality dobrovolnické práce probíhala pravidelná intervizní setkávání s dobrovolníky (kromě letních měsíců minimálně jednou měsíčně). Celkem to bylo 24 hodin v 10 setkáních. V loňském roce se pro dobrovolníky uskutečnil zážitkový sebepoznávací kurz v přírodě, jenž byl také součástí jejich soustavného vzdělávání.

Dvakrát ročně probíhají celodenní pracovní setkání členů Asociace 5P (zástupců neziskových organizací), kterých se také aktivně účastníme.

	2009	2010
Počet hodin individuálních setkání dítě-dobrovolník	172	252
Počet jednotlivých setkání	115	150
Počet společných akcí – dobrovolníci-děti	2	4

Zpráva o činnosti proFem

Poradna pro odborné sociálně-právní poradenství a Intervenční centrum ve Středočeském kraji je na adrese Dlouhá 97, 261 01 Příbram III.

V listopadu 2010 jsme v Příbrami začali poskytovat **odborně sociálně-právní poradenství** osobám ohroženým a postiženým domácím násilím a ženám postiženým jakoukoli formou násilí. Cílovou skupinou klientů jsou oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby v krizi a senioři.

Cílem služby je pomoc a podpora osobám ohroženým domácím násilím za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Veškeré služby jsou pro uživatele bezplatné, nestranné, důvěrné a nezávislé.

V červnu 2011 bylo otevřeno **Intervenční centrum Příbram**. Povedlo se nám sestavit interdisciplinární tým, jehož podstatou je spolupráce všech institucí, které obětem domácího násilí mohou pomoci. Dostatečnou komunikaci v rámci interdisciplinárního týmu považujeme za zásadní.

Cílem služeb intervenčního centra je pomoc a podpora osobám ohroženým domácím násilím za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Informování laické i odborné veřejnosti o domácím násilí, jak domácí násilí rozpoznat a jaké jsou jeho následky. Veškeré služby jsou pro uživatele bezplatné, nestranné, důvěrné a nezávislé. Poskytované služby respektují lidskou důstojnost, vychází z individuálních potřeb uživatelů/-lek služeb, podporují rozvoj samostatnosti a začlenění do běžného života bez přítomnosti násilí.

Součástí služby je dále:

- zajištění spolupráce a vzájemné informovanosti mezi intervenčními centry, poskytovateli jiných sociálních služeb, orgány sociálně-právní ochrany dětí, obcemi, útvary Policie České republiky a obecní policie, jakož i ostatními orgány veřejné správy
- právní pomoc
- odborné poradenství týkající se sociální oblasti ve vztahu k problematice domácího násilí (dávky, úřady práce, svěření dětí do péče apod.)
- nezbytná psychická podpora
- podpora při uplatňování zákonných nároků (prostřednictvím zprostředkování informací, doprovodem na příslušná pracoviště apod.)
- lobování za účelem změny legislativy v oblasti domácího násilí, osvěta veřejnosti v oblasti domácího násilí

Měsíc	Sociální poradna		Intervenční centrum		
	Počet klientů	Počet konzultací	Vykázání	Počet klientů	Počet konzultací
Listopad 2010	3	5			
Prosinec 2010	3	6			
Leden 2011	6	11			

Únor 2011	7	5			
Březen 2011	6	14			
Duben 2011	8	18			
Květen 2011	6	15			
Červen 2011	7	16	0	3	5
Červenec 2011	5	10	2	7	20
Srpen 2011	5	11	1	6	12
Září 2011	2	4	0	3	7
Říjen 2011	3	5	1	5	12
Celkem	61	120	4	16	37

Financování projektů zahrnutých do Městských programů prevence kriminality v období 2009 až 2011

Souhrnná tabulka čerpání dotací z MV ČR v letech 2009 až 2011

Rok	2009	2010	2011	Celkem
Dotace	1 142 000,- Kč	753 000,- Kč	578 000,- Kč	2 473 000,- Kč

Městský program prevence kriminality na rok 2009

Poř. číslo	Název projektu	Rozpočet	dotace	město Příbram	Ostatní zdroje
1.	Rozšíření MKDS	1 080 000,-Kč	600 000,- Kč	480 000,- Kč	-
2.	Osvětlení rizikových míst	160 000,- Kč	128 000,- Kč	32 000,- Kč	-
3.	Projekt informování občanů „Chraňte si svůj majetek“	15 000,- Kč	10 000,- Kč	5 000,- Kč	-
4.	Pilotní projekt 5 P	173 000,- Kč	87 000,- Kč	80 000,- Kč	6 000,- Kč
5.	Půjčovna vybavení	50 000,- Kč	40 000,- Kč	10 000,- Kč	-
6.	Areál extrémních sportů	905 000,-Kč	247 000,- Kč	63 000,- Kč	308 000,- Kč
7.	Kurz bezpečného chování a sebeobrany pro rizikovou skupinu žen	76 000,- Kč	30 000,- Kč	36 000,- Kč	10 000,- Kč
Celkem		2 172 000,- Kč	1 142 000,- Kč	706 000,- Kč	324 000,- Kč

Městský program prevence kriminality na rok 2010

Poř. číslo	Název projektu	Rozpočet	Dotace z MV ČR	Město Příbram	Ostatní zdroje
1.	Rozšíření MKDS	480 000,-Kč	350 000,- Kč	130 000,- Kč	-

2.	Osvětlení rizikových míst	265 000,- Kč	196 000,- Kč	69 000,- Kč	-
3.	Vybavení pro Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež „Bedna“	110 000,- Kč	67 000,- Kč	-	43 000,- Kč
4.	Letní sociálně-rehabilitační pobyt v rámci projektu „Provázení“	114 000,- Kč	50 000,- Kč	52 000,- Kč	12 000,- Kč
5.	Pilotní projekt dalšího profesního vzdělávání strážníků	75 000,- Kč	60 000,- Kč	15 000,- Kč	-
6.	Poradna pro oběti trestné činnosti a odborné sociální poradenství	297 560,-Kč	30 000,- Kč	76 360,- Kč	191 200,-Kč*
Celkem		1 341 560,- Kč	753 000,- Kč	342 360,- Kč	246 200,- Kč

* Dotace z humanitárního fondu Středočeského kraje

Městský program prevence kriminality na rok 2011

Poř. číslo	Název projektu	Rozpočet	Dotace z MV ČR	Město Příbram
1.	Osvětlení rizikových míst	390 000,- Kč	280 000,- Kč	110 000,- Kč
2.	Bezpečný domov – senioři	90 000,- Kč	81 000,- Kč	9 000,- Kč
3.	Podpora vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí-DOUČKO	86 000,- Kč	76 000,- Kč	10 000,- Kč
4.	Jak řešit dluhy	165 000,- Kč	120 000,- Kč	45 000,- Kč
5.	Rizika virtuální komunikace	24 000,- Kč	21 000,- Kč	3 000,- Kč
	Celkem	755 000,- Kč	578 000,- Kč	177 000,- Kč

Mimo výše uvedené dotační finanční prostředky z MV ČR město obdrželo v roce 2011 ještě dotaci z MPSV na provoz Poradny města Příbram ve výši 200 000,- Kč a z HF Středočeského kraje na Letní sociálně-rehabilitační pobyt pro děti – klienty SVP ve výši 100 000,- Kč.

Priority v oblasti prevence kriminality na léta 2012 – 2015

1. Snižování trestné činnosti, především majetkové
2. Zvyšování subjektivního pocitu bezpečí u občanů města
3. Dlouhodobá a komplexní práce s dětmi a mladistvými, kteří jsou ohroženi rizikovými jevy nebo pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí
4. Spolupráce Policie ČR s Městem Příbram (Městskou policií Příbram) na principech Community Policing při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku ve městě
5. Prostřednictvím preventivně-informačních činností aktivně zapojit veřejnost do ochrany svého majetku
6. Poskytování základního poradenství osobám, které se ocitly v těžké životní situaci (oběti trestných činů a domácího násilí, zadlužené osoby, obyvatelé žijící v sociálně vyloučených lokalitách atd.)

K dosažení výše uvedených cílů by mělo přispět pokračování v realizaci těchto aktivit:

1. Vzájemně koordinovaná hlídková činnost městské policie a Policie ČR

Spolupráce Města Příbram (Městské policie Příbram) a Policie ČR bude nadále probíhat v souladu s uzavřenou Koordinační dohodou o vzájemné spolupráci výše zmiňovaných subjektů při zabezpečování veřejného pořádku ve městě.

2. Strážníci – okrskáři

Okrsková služba v rámci fungování Městské policie Příbram se velmi osvědčila, a bylo by vhodné tuto aktivitu zachovat i v následujícím období. Pokud by to personální možnosti umožnily, přispělo by k bezpečnosti ve městě, kdyby strážníci-okrskáři vykonávali svoji činnosti v podvečerních a večerních hodinách.

3. Provozování Městského kamerového dohlížecího systému (dále jen MKDS)

V současné době má MKDS 14 kamerových bodů, z nichž je jedna polovina starší více než 8 let, takže je nutné v nejbližší době počítat s výměnou za nové. Jelikož údržba kamerového systému a případné obnovení již nevyhovujících kamerových bodů je nákladné, je nutné pečlivě zvažovat investice do vybudování nových kamerových bodů.

4. *Preventivně-informační činnost*

Občané budou pravidelně informováni jak Policií ČR, tak Městskou policií Příbram, prostřednictvím místního tisku, kabelové televize a internetových serverů, o bezpečnostní situaci ve městě a s tím souvisejících případných rizicích či ohroženích. Dále se v těchto médiích bude průběžně objevovat informace o způsobech zabezpečování majetku či možnostech jak předcházet určitému typu trestné činnosti. Za tímto účelem budou v případě potřeby vydávány i preventivně-informační tiskoviny (letáky či brožury). Současně se budou realizovat i besedy či semináře s občany na vybraná témata (jak si zabezpečit majetek, jak předcházet přepadení apod.).

5. *Provozování Poradny Města Příbram*

Město Příbram předpokládá i v následujícím období provozovat bezplatné poradenství v rámci registrované sociální služby Odborné sociální poradenství. Součástí poradenství je i pomoc obětem trestných činů a domácího násilí. Největší část konzultačních hodin se předpokládá věnovat na problematiku zadluženosti osob (7 hodin týdně). Od roku 2012 jsou pracovníci Poradny občanům k dispozici 14 hodin týdně. Udržení provozování Poradny v tomto rozsahu je odvislé od výše každoročně obdržené dotace z MPSV.

6. *Osvětlování rizikových lokalit*

V Příbrami byly vytipované rizikové lokality průběžně osvětlovány v letech 2009, 2010 a 2011. Pokud se dle statistik kriminality, poznatků strážníků či policistů, případně informací od občanů, objeví nová neosvětlená a z pohledu bezpečnosti riziková místa, bude do této lokality rozšířeno veřejné osvětlení.

7. *Zpřístupnění školních hřišť veřejnosti*

Pro velký zájem veřejnosti a po zkušenostech z předcházejících let se budou za určitých podmínek zpřístupňovat vybraná školní hřiště v průběhu letních prázdnin, tak, aby měli žáci co nejširší možnosti trávení volného času.

8. *Podpora nestátních neziskových organizací a občanských sdružení, které dlouhodobě pracují s dětmi a mládeží, které jsou ohroženy negativními sociálními jevy a osobami ohroženými závislostí na nelegálních návykových látkách*

Podpora bude dle aktuálních možností města probíhat ve dvou úrovních. Jedná se o poskytnutí pronájmu vhodných prostor k provozování činnosti, a to pouze

v případě, že město těmito volnými vhodnými prostory disponuje. Druhá úroveň podpory by byla v oblasti poskytnutí určitých finančních prostředků na samotnou činnost s ohroženými či rizikovými skupinami osob.

9. Další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence kriminality a negativních sociálních jevů

Cílem dalšího vzdělávání pedagogů ve výše uvedené oblasti prostřednictvím akreditovaných kurzů či školení by mělo být ucelené předávání informací o určitých rizikových jevech tak, aby byla škola schopna sama bez využívání externích pracovníků s touto problematikou žáky seznámit.

10. Realizace Letního sociálně rehabilitačního pobytu pro děti - klienty Střediska výchovné péče

Město již 3 roky pravidelně v době školních prázdnin realizuje Letní sociálně rehabilitační pobyt pro děti – klienty SVP. Tento pobyt je vždy pro 20 dětí. Délka pobytu je mezi 7 až 10 dny.

11. Pomoc zprostředkovat či vytvořit ve spolupráci s Úřadem práce vhodné pracovní příležitosti pro osoby dlouhodobě nezaměstnané a žijící v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením formou veřejné služby a veřejně prospěšných prací.

12. Podpora organizací, které komplexně pracují s oběťmi trestných činů nebo domácího násilí.

V Příbrami vzniklo v roce 2011 Intervenční centrum. Město je připraveno v rámci svých možností poskytnout organizaci, která centrum provozuje, pomoc za účelem dalšího poskytování této služby, především obětem domácího násilí.

13. Spolupráce s občanskými sdruženími, neziskovými organizacemi apod. při realizaci projektu specifické primární prevence ve školách.

Jedná se o pokračování již vyzkoušených úspěšných projektů, jako je „Fotbal proti zločinu“, „S volejbalem proti kouření“, „Zásady bezpečného chování“ a ukázky sebeobrany, „Bezpečné chování v dopravě“, „Bezpečná manipulace se zábavnou pyrotechnikou“ apod.

Výše uvedené aktivity budou konkretizovány dle aktuální situace v dané oblasti v každoročně zpracovávaném Městském programu prevence kriminality na základě projednání v pracovní skupině prevence kriminality, která jako poradní orgán Rady města je složena z odborníků na problematiku prevence kriminality a je řízena starostou města MVDr. Řihákem.

Vyhodnocení plnění Koncepce

Pracovní skupina prevence kriminality, jako poradní orgán Rady města, vypracuje každoročně do 15. března následujícího roku „Hodnotící zprávu o průběžném plnění Koncepce prevence kriminality města na léta 2012 až 2015“, kterou předloží Zastupitelstvu města ke schválení.

Dlouhodobé řešení oblasti prevence kriminality na úrovni města

Po ukončení platnosti Koncepce prevence kriminality města na léta 2012 až 2015 bude dále v rámci Městského úřadu Příbram obsazena funkce manažera prevence kriminality a v činnosti pokračovat pracovní skupiny prevence kriminality, která bude nadále koordinovat preventivní aktivity ve městě. Předpokládá se, že na Koncepti prevence kriminality města na léta 2012 až 2015 bude navazovat další Zastupitelstvem města schválený koncepční dokument, který se bude zabývat problematikou bezpečnosti a prevence kriminality ve městě na víceleté období. Město Příbram bude i v následujícím období vyčleňovat potřebné finanční prostředky na oblast prevence kriminality.

Příloha č. 1

Informace o plnění Minimálního preventivního programu jednotlivých škol

Základní škola Pod Svatou Horou

Naše preventivní strategie vychází ze snahy vytvořit pozitivní sociální prostředí ve škole, ve spolupráci se subjekty poskytujícími preventivní programy a ve spolupráci s městem Příbram, se Středočeským krajem (granty). Velmi pozitivně hodnotíme snahu města finančně zajistit mnohé preventivní aktivity příbramským školám, kterou také využíváme.

Dále spolupracujeme s preventivně informační skupinou PČR (Okresní ředitelství Příbram), Člověkem v tísní, o.s. Magdaléna, o.s. Tilius, s SZŠ a VOŠ zdravotnická a dalšími.

Naší hlavní prioritou je oblast volného času, zaměřujeme se na oblast zdravého životního stylu. Vedeme žáky k ochraně zdraví, získání pozitivního postoje k vlastnímu tělu, životu, k samostatnému rozhodování, ale i umění najít si životní cíl.

Pro představu uvádím některé aktivity, které proběhly na naší škole v minulých letech:

- představení bezpečnosti silničního provozu THE ACTION – Besip Tour 2010
- navázána spolupráce s Českým červeným křížem formou volnočasové aktivity pro naše žáky
- interaktivní program „Čas proměn“ (7.ročník), o.s. Magdaléna ve spolupráci s městem Příbram
- Chovejme se slušně, celoškolní vlastní projekt
- projekt Ajaxův zápisník (2.ročník), PČR
- projekt „S volejbalem proti kouření“ (4., 5. ročník), město Příbram
- Příběhy bezpráví (8. a 9. ročník), Člověk v tísní
- interaktivní program „Kluci a holky“ (7. ročník), o.s. Magdaléna ve spolupráci s městem Příbram
- program prevence rizikových projevů chování (7. ročník), školní psycholog
- program „Bezpečné zacházení s pyrotechnikou“, o.s. Tilius ve spolupráci s městem Příbram
- soutěž mladých zdravotníků, Český červený kříž
- Fotbal proti zločinu, město Příbram
- Bezpečnost a sebeobrana, město Příbram
- interaktivní program Kouření – Tvá volba! (6. ročník), o.s. Cevap (grant města)
- Stravovací návyky a zásady racionální výživy, (1. ročník), SZŠ A VOŠZ (grant města)
- Prevence kouření (6. ročník), SZŠ A VOŠZ (grant města)
- Poskytování 1. pomoci při záchráně života (8. ročník), SZŠ A VOŠZ (grant města)
- Nechte mě být (4. - 5. ročník), PČR
- Bezpečné chování, řešení krizové situace (6. - 7. ročník), o. s. Tilius ve spolupráci s městem Příbram
- dopravní výchova (5. ročník), Dopravní hřiště
- Zpackané životy (8. ročník), PČR

ZŠ v Jiráskových sadech

Z počtu rizikových jevů zjištěných na škole je patrné, že čísla řešených případů rizikového chování mají vzestupnou tendenci. Naopak počty neomluvených hodin nám klesají (ve školním roce 2008/09 bylo - 44 neomluvených hodin, v roce 2009/10 - 38 neomluvených hodin a v roce 2010/11 - 9 neomluvených hodin).

Jakýkoliv náznak chování našich žáků v areálu školy, signalizující spojitost se šikanou, s nevhodným chováním ke spolužákům, ničením školního majetku a s náznaky společensky nežádoucího chování všeobecně, okamžitě řešíme ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků (výchovné komise), s SVP Příbram, s PPP Příbram, s OSPODem MěÚ, kurátory a Policíí ČR.

Snažíme se využívat všech nástrojů a forem prevence. Všichni pedagogové zařazují aktivity z oblasti prevence do svých předmětů v souladu s ŠVP ZV.

Dále spolupracujeme s ELRONDem, o.s., Magdalénou, o.p.s. a Státním zdravotním ústavem. Lektoři z těchto institucí připravují pro žáky 2. stupně ZŠ preventivní programy zaměřené na kouření, právní vědomí, počítačovou kriminalitu a kyberšikanu.

Naše škola má zpracován Minimální preventivní program, Program proti šikanování, Krizový plán a Strategii prevence rizikových projevů chování. Vše je pravidelně kontrolováno a vyhodnocováno. Ze zkušeností se ukazuje, že program je flexibilní a efektivní. Všechny zjištěné projevy rizikového chování a jednání žáků školy jsou okamžitě řešeny se všemi kompetentními orgány, zákonnými zástupci, rodiči atd. Navzdory všeobecnému nárůstu těchto jevů ve společnosti, se nám daří výskyt jevů eliminovat a řešit i s využitím preventivních programů a workshopů. Problémem je nárůst počtu žáků pocházejících ze sociálně znevýhodněného prostředí, což se prolíná i do sociálního znevýhodnění žáků samotných. Zvyšuje se počet žáků, kteří žijí v nefunkčních rodinách (často rozvedených nebo neúplných) a počet žáků svěřených do péče jiných osob.

Tato zpráva vychází z podkladů shromážděných a vyhodnocených metodiky prevence v průběhu školních let 2008 – 2011. Náš Minimální preventivní program zasahoval všechny věkové kategorie žáků, zaměřen byl a je především na žáky ve věku 11 – 15 let, které považujeme v naší škole za nejhroženější skupinu, vzhledem ke školním i regionálním podmínkám. Předpokladem realizace MPP byla a je spolupráce všech pedagogů školy, ale i spolupráce se zákonnými zástupci našich žáků, zřizovatelem, ale i dalšími partnery (např. SVP Příbram, Centrum adiktologických služeb, Nízkoprahové zařízení Bedna, OSPOD, Policie ČR, PPP Příbram, SPC Kladno, krajský metodik a okresní metodik prevence, Střední zdravotní škola Příbram aj.).

V minulých letech bylo v rámci prevence rizikových jevů uskutečněno mnoho aktivit. Jednotlivá témata MPP byla naplňována jednak ve vyučovacích předmětech, a to dle dlouhodobé strategie školy, jednak v rámci dlouhodobých preventivních programů a prostřednictvím grantů. Jednalo se hlavně o oblast zdravého životního stylu (První pomoc – interaktivní seminář pro 4. a 5. ročníky, Ochrana člověka za mimořádných situací + zdravý životní styl, akce BESIP, Program ozdravení výživy pro žáky 5. ročníku, 1. pomoc pro 3. - 7. ročník, Bezpečné chování v rizikových situacích pro žáky 4., 8., 9. ročníků, Den zdraví na SZŠ pro žáky 9. ročníků, „S volejballem proti kouření“ pro žáky 3. – 9. ročníků, Sportem proti drogám pro 4. a 5. ročník). Zúčastnili jsme se různých soutěží, a to sportovních a kulturních (např. Soutěž mladých cyklistů, Helpík, Pohár rozhlasu, plavecko-běžecký pohár, MC Donald cup, krajské kolo Mladý zdravotník 1. stupně, regionální soutěž „Tady jsem doma“, Neviditelný svět v pohybu aj.) Dále jsme pořádali řadu třídních projektů (ty jsou zaměřeny hlavně na spolupráci v rámci kolektivu, zlepšování třídního klima, dodržování zásad zdravého životního stylu atd.) a školních projektů (např. Den jazyků, Den pro naši zahradu, Ochrana za mimořádných situací, Hudba kolem nás, Osobnosti Příbrami aj.). Od městského úřadu jsme získali finanční podporu prostřednictvím městských grantů zaměřených na téma prevence kriminality (př.: Využívání volného času pro žáky 1. a 3. ročníku, Evropská prevence užívání návykových látek, zdravý životní styl).

Nejen pro žáky jsme měli zabezpečenu řadu akcí, ale také pro pedagogy, kteří se zúčastnili a účastnili seminářů zaměřených na prevenci chování žáků (př.: Šikana a kriminalita ve škole, Práce s žáky v rámci třídnických hodin, Zvyšování právního vědomí, Šikana a kazuistiky, OSV, Zdravý životní styl, Dítě s narušenou komunikací, Poruchy chování a pozornosti, Prevence kouření, Kázeň a problémový žák, Pedagogická diagnostika a prevence I, II a mnoho dalších). Ve školním roce 2009/2010 jsme získali grant od Krajského úřadu Středočeského kraje na projekt s názvem „Vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování žáků, zdravého životního stylu a tvorby pozitivního klimatu ve škole“. V rámci tohoto projektu probíhalo vzdělávání celého pedagogického sboru. Jednalo se o semináře zaměřené na prevenci rizikového chování žáků, prevenci kouření a diagnostiku třídních kolektivů.

Neustále se snažíme rozšiřovat vědomosti i dovednosti pedagogů z oblasti prevence rizikového chování žáků. Hledáme další způsoby vedoucí k řešení problémového chování, diagnostiky třídy a ozdravení třídních kolektivů. Podporovali jsme a podporujeme tímto vzděláváním tvorbu pozitivního sociálního klimatu tříd i celé školy. Využíváme možnosti seminářů v PPP Příbram, která reaguje na aktuální problémy, a také nabídky Centra adiktologických služeb. V průběhu tří let prošli dvouletým studiem pro školní metodiky prevence čtyři pedagogové. Dva z nich studium již ukončili, dva je dokončují.

Ve škole je zavedena schránka důvěry, dále konzultační hodiny školních metodiků prevence, výchovných poradců. Velmi úzce spolupracujeme se Střediskem výchovné péče Příbram, se kterým tvoříme programy na zlepšení a prevenci vztahů mezi žáky pro třídní kolektivy. Jedná se o dlouhodobé programy, na kterých

spolupracuje třídní učitel dané třídy a pracovníci SVP. Již několikátým rokem prochází 6. ročníky preventivním programem EU-DAP. Zlepšujeme formy třídnických hodin tak, aby byly zaměřeny na smysluplnou tvorbu třídních pravidel, spolupráci a pomoc mezi žáky v rámci třídních kolektivů. Tvoříme vlastní programy pro posílení nejen třídních kolektivů a fungování pozitivních vazeb, ale i dobrého sociálního klimatu. Neustále se snažíme podpořit vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování. Od 1. 9. 2011 působí na škole v rámci odborného poradenského týmu, který se schází 1x týdně, také školní psycholog, což je velmi pozitivně vnímáno žáky, pedagogy i zákonnými zástupci našich žáků. Odborný tým školy je v denním kontaktu se žáky školy a snaží se předcházet nežádoucímu rizikovému chování žáků. Počet řešených případů se tak za několik let jeho působení zvýšil, protože jednotlivé případy jsou vyhledávány a řešeny průběžně a obvykle v jejich zárodku.

Základní škola Příbram VIII, Školní 75

Pro žáky **1. ročníků** se pořádají besedy s policistkou (AJAXŮV KUFŘÍK) – bezpečná cesta do školy, osobní nebezpečí. Správný školáček – certifikát pro prvňáčka.

Pro žáky **2. ročníků** je určen AJAX – beseda s policistkou – bezpečná cesta do školy, osobní nebezpečí - Ajaxův deník. Dále DĚTSTVÍ BEZ ÚRAZU - problematika úrazovosti – celoroční projekt.

Pro žáky **3. ročníků** se uskutečňuje tvůrčí dílna NEKUŘÁTKA na téma prevence kouření, spolupráce s občanským sdružením Česká koalice proti tabáku.

Pro žáky **1. – 3. ročníků** je také určena Canisterapie, která se zabývá problematikou na téma „Bezpečné chování při setkání s cizím psem“.

Pro žáky **4. ročníků** se pořádají besedy BESIP s názvem TO JSEM JÁ, dále o. s. TILIUS provádí přednášky na téma „Bezpečné chování v krizových situacích“ a Městská policie Příbram ve spolupráci s MěÚ Příbram zařazuje besedy na téma „S volejbalem proti kouření“.

Pro žáky **5. ročníků** – HELPÍK – zdravotník. „Bezpečné chování v krizových situacích (TILIUS). „S volejbalem proti kouření“ (Městská policie Příbram ve spolupráci s MěÚ Příbram).

Pro žáky **6. ročníků** se každým rokem konají setkání s psychologem zaměřená na mapování vrstevnických vztahů, zvládnání zátěžových situací – CESTA KOLEM SVĚTA. Rovněž se žáci 6. ročníků účastní besed o nebezpečí zábavné pyrotechniky, které pro ně pořádá TILIUS, o. s. A je pro ně určen i program zaměřený na prevenci užívání návykových látek „Evropský preventivní projekt EU-DAP, program UNPLUGGED“. Dále škola v přírodě - adaptační kurz pod názvem „Mosty“- osobnostní a sociální vých. – přechod na 2. stupeň, žáci rozvíjí své schopnosti a dovednosti (např. týmovou spolupráci, tělesnou zdatnost, překonávání překážek, řešení problémů) - zážitkový kurz ve spolupráci s občanským sdružením Odyssea.

Pro žáky **7. ročníků** připravuje Centrum adiktologických služeb Magdaléna program primární prevence „Šikana“ - rámce šikany, oběť a agresor, prevence, „Nelegální návykové látky“ - mýty a skutečnost, účinky, důsledky, prevence, „Hodnoty“ - životní hodnoty, jejich utváření, význam. Dále Centrum adiktologických služeb Magdaléna pořádá pro žáky 7. ročníků interaktivní program pro třídní kolektiv „Co je pro mě vlastně důležité“ a program věnovaný problematice drog „Proč s tím vlastně někdo začíná“.

Pro žáky **8. ročníků** je určen program primární prevence pořádaný Centrem adiktologických služeb Magdaléna – „Zneužívání návykových látek a legislativní rámec“, „Problematika sekt a jejich nebezpečí“, „Gambling a ostatní závislosti“, „Počítače, automaty, sekty a jiné závislosti“, „Co je větší riziko“ – nelegální návykové látky, „Partnerské vztahy a sex“. Žáci 8. ročníků se také účastní programu Policie ČR a sdružení MUSADO na téma „Možnosti sebeobrany v krizových situacích“. „Prevenci s fotbalem“ pro ně realizuje městská policie ve spolupráci s MěÚ Příbram. Škola v přírodě - první pomoc a ochrana za mimořádných situací. Zážitkový kurz ve spolupráci s občanským sdružením Odyssea. Středisko výchovné péče organizuje pro žáky 8. ročníků „Blok etické výchovy“ – zaměřený na vztahy v třídním kolektivu.

Pro žáky **9. ročníků** – „Partnerské vztahy a sex“, „Předsudky a tolerance“, Videoprojekce s ukázkami filmů o problematice návykových látek, Seznámení se službami K-centra přímo v tomto zařízení, „Co teď“ – rozhodování v mezních životních situacích, „Když mě něco štve“ – hranice a konflikty, „Drogy a zákon“ (Centrum adiktologických služeb Magdaléna).

Pro žáky 9. ročníků se také realizují besedy zaměřené na problematiku využívání volného času „Sportem proti drogám a kriminalitě“. V rámci společensko-vědního semináře se žáci účastní několika trestních řízení na Okresním soudu v Příbrami a poté besedy s předsedkyní trestního senátu.

Pro žáky **1. – 9. ročníků** se dále koná akce „Tancuj a nedrob“, která rovněž může pomoci vyřešit otázku využívání volného času.

Prevence rizikového chování na 2. stupni je ve velké míře zastoupena podle školního vzdělávacího programu v předmětu „Svět práce“. Jeho cílem je podporovat osobnostní rozvoj žáků. Je zde podněcováno samostatné myšlení, sebevědomí, rozhodování a vědomí vlastní odpovědnosti.

Každý rok jsou zadávány dotazníky mapující rizikové chování.

Ve škole pracuje Výchovně – preventivní tým pod vedením výchovné poradkyně, dalšími členy jsou metodičky prevence pro 1. a 2. stupeň. Kdokoliv z vyučujících, který má výchovný problém s žákem, se může pravidelných setkání zúčastnit. Hlavním cílem je prevence rizikového chování, včasné řešení výchovných problémů a soustavné monitorování případně vzniklých problémů.

V každé třídě je na nástěnce umístěn informační leták pro žáky s názvem „Rádce“ a dále informace upozorňující na rizikové situace a pomoc při jejich řešení.

Základní škola Březové Hory

ZŠ Březové Hory je specifická tím, že zahrnuje dvě pracoviště – pracoviště na Březových Horách a pracoviště v ulici Bratří Čapků. Program primární prevence za uvedená období prošel úpravou. Ta byla zapříčiněna právě sloučením obou pracovišť. Ze dvou dílčích programů primární prevence rizikového chování vznikl jeden. Jeho struktura je následující: institucionální, personální a teoretická východiska jsou společnou komponentou tohoto programu. Každá škola, dle specifik školního vzdělávacího programu, pracuje podle vlastního programu prevence. Škola má koordinátora práce v oblasti prevence. Na obě pracoviště (i na 1. a 2. stupeň) jsou jím delegovány povinnosti. Probíhají pravidelné konzultace na obou pracovištích.

Program zahrnuje teoretické i praktické části (mj. teoretická východiska, specifika výchovně vzdělávací instituce, programy a akce primární prevence, DVPP v oblasti primární prevence atd.). Program také zahrnuje evaluaci, která plně reflektuje platnost a účinnost MPP.

Domníváme se, že MPP je zcela zakotven do běžného života školy – systematicky pracujeme s našimi žáky na prevenci rizikového chování, zejména sociálně – patologických jevů. Hlavní oblasti preventivně-výchovného působení mj. jsou: prevence záškoláctví (neomluvená nepřítomnost), kouření (alkoholové a nealkoholové drogy), šikana a situace konfliktního typu. Ačkoliv situace v současných českých školách celkově odráží klima společnosti, tak počet případů rizikového chování u nás ve škole je celkem stabilizovaný (celkový počet případů rizikového chování se týká opakovaně několika jednotlivců). Usilujeme o adekvátní a komplexní přístup ke každému chování, které je nositelem sociální patologie.

Waldorfská škola Příbram

1. Monitorování rizikového chování

- Dotazníky SORAT, které slouží k mapování sociálního klimatu ve třídě (zejména se zaměřením na prevenci šikany) – využití v kompetenci tř. učitelů ve spolupráci se školním metodikem prevence
- Průběžné pozorování žáků s konkrétními projevy rizikového chování (zajímavost učitelé, výchovný poradce, školní metodik prevence)
- Pravidelné konference kolegia 1x týdně (pedagogická část- rozhovory o třídách a o jednotlivých dětech dle potřeby)
- Preventivní programy v jednotlivých třídách ve spolupráci s odborníky většinou na žádost tř. učitelů (viz spolupráce s institucemi)
- Možnost pravidelné konzultace se školním psychologem (1x měsíčně) - dle potřeby učitelů, rodičů, žáků (viz evidence výchovného poradce)
- Možnost konzultace s výchovným poradcem a školním metodikem prevence (dle potřeby)
- Schránka důvěry pro potřeby žáků (obsah vyhodnocován 1x týdně členy Kruhu důvěry-kolegiem zvolení zástupci učitelů a Radou rodičů schválení zástupci rodičů)
- Hospitace mentorů ze zahraničních waldorfských škol ve vybraných třídách (1x ročně)

2. Dlouhodobá strategie prevence rizikového chování žáků

Prioritou této strategie je přizpůsobení chodu a činnosti školy požadavkům na zdravý

životní styl především na základě:

- nabídky volnočasových aktivit – zájmové kroužky (viz MPP),
- zařazení cílené prevence i nespecifické prevence rizikového chování žáků do vyučovacích hodin (viz ŠVP a MPP),
- péče o děti z rizikových skupin (viz MPP),
- zdravého způsobu školního stravování,
- podpory otevřené komunikace a přátelských vztahů (úzká spolupráce školy a rodiny, pravidelné konference kolegia 1x týdně),
- posilování pocitu sounáležitosti se školním společenstvím (pravidelné i jednorázové společné školní akce viz MPP) a
- vytvoření *vize školy* (viz ŠVP 2009/10)

3. Minimální preventivní program a jeho účinnost

V školním roce 2010/2011 byl aktualizován dlouhodobý MPP školy včetně nových příloh – Podmínky a postup školy v případech souvisejících s užíváním návykových látek a Postup školy v případech souvisejících se šikanou v prostředí WŠ Příbram s ohledem na změnu priorit v oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže.

Na návrh školního metodika prevence (po konzultaci s pracovníky příbramského CAS-Magdaléna o.p.s.) byl v srpnu 2011 doplněn školní řád o výchovná opatření v souvislosti s případným výskytem kyberšikany.

3.1 Program proti šikanování a jeho účinnost

Ve školním roce 2010/11 jsme opět využili aktualizovaného MPP při řešení výskytu šikany ve škole. Příklad šikany v rané fázi v 9. tř. se podařilo úspěšně vyřešit ve spolupráci s SVP Příbram (viz dokumentace v evidenci ŠMP) a počínající náznaky šikanování v učňovských dílnách škola díky včasnému odhalení zvládla svépomocí.

Výskyt šikany v 8. třídě (loňská 7. tř., kde probíhala dlouhodobá spolupráce s SVP, neboť situace v tomto třídním kolektivu byla velmi komplikovaná) se podařilo zcela eliminovat díky odchodu „agresora“ ze školy.

MPP jednoznačně posiluje připravenost školy k řešení těchto případů na všech úrovních prevence.

Kvalita práce školy totiž nesouvisí s nulovým výskytem šikany (jak se stále ještě domnívá laická veřejnost a bohužel i část „odborníků“), ale právě s připraveností školy na její řešení.

Oblast primární prevence výskytu šikany je účinně ošetřena zejména dlouhodobou strategií prevence rizikového chování (viz ad 2.)

3.2 Program prevence zneužívání návykových látek a jeho účinnost

Ve školním roce 2010/11 jsme také ve škole řešili nebezpečné šíření zneužívání návykových látek mezi středoškoláky. Situaci se podařilo velkou měrou úspěšně čelit zejména díky spolupráci třídní učitelky a školního metodika prevence spolu s aktivním zapojením některých rodičů. Tato zkušenost je východiskem pro zvýšenou pozornost všech zainteresovaných pracovníků školy a zejména rodičů věnovanou této problematice.

4. Spolupráce s institucemi při řešení rizikového chování

Škola již několik let úspěšně spolupracuje v rámci primární prevence i v konkrétních případech výskytu rizikového chování žáků zejména s Centrem adiktologických služeb v Příbrami.

V letošním školním roce se dlouhodobého programu primární prevence užívání návykových látek zúčastnily kromě ZŠ (7., 8., 9. tř.) také třídy středního stupně (10., 11. a 12. třída) díky úspěšně podanému grantu. I. ročník SŠ navíc absolvoval v rámci ŠVP exkurzi do K- centra (viz závěrečné zprávy v evidenci ŠMP).

Dále spolupracujeme se Střediskem výchovné péče v Příbrami (především preventivní programy proti výskytu šikanování), s PPP, s PČR a Městskou policií Příbram (viz MPP).

5. Vzdělávání ŠMP

- Účast na setkáních okresních ŠMP (PPP Příbram)
- Konzultace s odbornými pracovníky SVP, CAS – Magdaléna o.p.s.
- Konzultace se školním psychologem (PhDr. A. Janátová)
- Protidrogový seminář pro pedagogy a ŠMP (CAS-Magdaléna o. p. s) 21. 4. 2011

6. Vzdělávání učitelů

- Průběžné předávání informací ŠMP na pravidelných konferencích kolegia, na nástěnce školy, případně elektronicky
- Protidrogový seminář pro pedagogy a ŠMP (CAS-Magdaléna o. p. s) 21. 4. 2011